

LII, 8.

~~11. 9. 16.~~ 4. 9.

Insignia Academiae Lipsiensis
Quatuor illius Facultatum.

JOHANNIS FRIDERICHI, FRANCI,
Historiar. & Linguæ utriusque Professoris Publ.

De

Origine, incrementis atque fortuna

ACADEMIÆ LIPSICAE

PANEGYRICUS
SECULARIS

dictus

In Æde Paulina

DIE NATALI CCmo

Ejusdem Academiæ,

Qui incidit in diem IV. M. Decembris

Anni a nato CHRISTO

M. DC. IX.

jam ad exemplar, quod Lipsiæ, Anno illo Aca-
demiæ Natali excusum erat, denuo, ad reno-
vandam illius memoriam, & felicissimum in-
stantem diem Natalem CCCmum
precandum & optandum,

è museo

HIERONYMI DICELII,

Smalcaldia Franci,

Mathem. Profess. Publ. extraord. Collegii Ducalis
Senioris, & h. t. Facult. Phil. sextum Decani

Recusus

in lucem publicam prodit

LIPSIAE,

Impensis Hæredum Grosstianorum & Braunii,
Anno, cujus numeri radix $\square 41. + 28.$

Musarum Patronis Fautoribus, ac
Filiis,
& qui forte erit adhuc,
Lectori pio, candido, sincero ac benevolo,
Salutem, & si quid illa desiderabilis,
Editor.

CUM exoptatissimus dies
ille, quo ALMÆ MA-
TRIS NOSTRÆ LIPSI-
ENSIS ACADEMIÆ NA-
TALITIA, Deo annuente, ve-
niant iterum celebranda,
quotidie incipiat appropin-
quare, non abs re factum hoc
putandum, quod cum Gros-
sianis hæredibus Johannes
A 2 Fridr;

PRÆFATIO.

Fridericus Braun, Bibliopola
noster Lipsiensis industrius,
illa monumenta, quæ ante
centum annos, in celebratio-
ne secularis diei Academici
edita, ALMA MATER
NOSTRA nostræ relinque-
re voluit memoriæ, jam ante
instantem diem illum secula-
rem, denuo, me autore, pu-
blici facere voluerit juris.
Nullum dubium, quin omnes
ac singuli, quotquot hic pu-
blice ac privatim studiosam
juventutem informare sata-
gunt, mecum sibi persuadere
valeant, Braunium cum hæ-
redibus Grossianis laudatis,
eum fecisse in finem, ut Nos
omnes

PRÆFATIO.

omnes ac singuli, quotquot
 in hac urbe & Cives Acade-
 mici & Oppidani (& his quo-
 que ALMA NOSTRA
 MATER est quam maxime
 proficua) vivimus & sumus,
 DEUM toto pectore roge-
 mus, piisque quotidie opte-
 mus, precemur votis, quo
 DIES ILLE ACADEMICUS SECU-
 LARIS, non ACADEMIÆ so-
 lum, sed TOTI QUOQUE
 REIPUBLICÆ EO FELICIOR AC
 AUSPICATOR AFFULGEAT. Itaque,
 DEUS CLEMENTISSIME, annue piis
 nostris Votis, Tuamque fac po-
 tentia, qua regis ac gubernas
 omnia, ut DIES ILLE SECULARIS,
 QUARTUS nempe DECEMBRIS, ANNI

PRÆFATIO.

post millesimum ac septin-
gentesimum NONI, FELICISSIMUS
AC AUSPICATISSIMUS, ET SI QUID EX-
COGITARI MELIUS POSSIT, Nobis
ORIAMUR ac ILLUCESCAT: In hu-
jus quoque Centenarii, &
Temporum, si quæ erunt re-
liqua, decursu, conserva, cla-
rissimam Verbi Tui Sacrosan-
cti in his oris Lucem: Tuere
militantem inter truculentis-
simos hostes Tuam Eccle-
siam: Spiritu sapientiæ & ro-
boris indue ac protege Po-
tentissimum ac Serenissi-
mum Regem ac Electorem,
FRIDERICUM AUGU-
STUM, Dominum nostrum

Cle-

PRÆFATIO.

Clementissimum, cum unico filio, Hærede Regio ac Electorali, **FRIDERICO AUGUSTO**, reliquaque tota Regia, Electorali ac Ducali Saxonica familia, omnesque tum AULÆ Dresdensis, tum cæterarum DUCALIUM AULARUM Consiliarios Regios, Electorales ac Ducales. Da, CLEMENTISSIME PATER, ut ex stirpe hac Saxonica Regia, Electorali ac Ducali prodire nunquam desinant, qui continua & perpetua serie, & hoc nostro seculo, futurisque temporibus, **NOMINI TUO** toto ac sincero corde

PRÆFATIO.

servire, Ecclesiæque Tuæ, Musarumque filiis optatum hospitium præbere sint solliciti. Hanc quoque Urbem & Rempublicam, inque illa tum e CATHEDRA, tum e SUGGESTU Docentes publice cum Auditoribus, Ô BENIGNISSIME PATER, respice; Daque porro, ut sinceræ Theologiæ, sanæque Philosophiæ Studia perpetua dehinc floeant, & ex hac Academia, sicut hæctenus, ita etiam posthac, Ecclesiæ & Scholæ bene constitutæ, in omnes Europæ regiones, tanquam Coloniae, ad insignem NOMINIS TUI gloriam, plurimorumque hominum salutem propagentur. Denique a Nobis, imo universa hac regione,

quæ

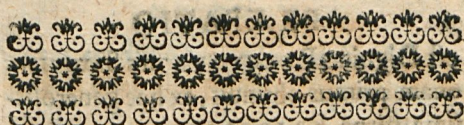
PRÆFATIO.

quæ jam jam nobis imminere videtur, pestem, famem, bella, discordiam CLEMENTISSIME averte, arce, ac Nos omnes & singulos in tua conserva veritate: Sic in jubilæo nostro futuro Academico Tibi, ÆTERNE DEUS, gratias, quas in hac possumus mortalitate, agemus, habebimus immortales, imo vere jubilabimus: Sic & NOMEN Tuum Divinum in Coelis, si TE a facie ad faciem coram olim, quando TIBI, IMMORTALIS DEUS, eonos vocare fuerit visum, aspiciemus, cum omnium Sanctorum ac Angelorum choro, æternum celebrabimus; tuncque beati dicemus, TI-

PRÆFATIO
ET, DEO PATRI, TIBI, DEO FI-
LIO, TIBIQUE SPIRITUI SANCTO,
PRO INFINITIS IN HIS TERRIS COLLATIS
BENEFICIIS SIT HONOR, LAUS ET
**PERENNIS GLORIA, IN SECU-
LA**
SECLORUM, AMEN.

MA-

MAGNIFICIS, REVE-
RENDIS ET AMPLISSIMIS VIRIS,
dignitate, sapientia, rerum usu
atque autoritate excellentissi-
mis & præstantissimis;
RECTORI,
DECANIS, SENIORIBUS NATIO-
NUM, ET CÆTERIS PRO-
FESSORIBUS
inçlytæ Universitatis Lipsicæ;
Dominiis, Collegiis & amicis observandis,
SAL. D.

JOHANNES FRIDERICUS,
Lingvæ utriusque & Histor. Professor.

Duo sunt ornamenta prorsus insi-
gnia; Magnifice Rector, vosque
cæteri cunctarum Professionum
Excellentissimi & honoratissimi viri; qui-
bus Domum inçlytam MARCHIONUM
MISNENSIVM, & has ei subjacentes
oras, uno pene eodemque tempore, mi-
sericors & præpotens Deus, ex immensa
gratia, nobilitavit, auxit, illustravit. *Unum,*
idque multo maximum & splendidissimum,
est

est Dignitas ELECTORATUS SAXONICI; quam primus obtinuit, ex hac generosissima stirpe, FRIDERICUS, cognomento BELLICOSUS, Thuringiæ Landgravius, Misniæ Marchio, Saxoniae Palatinus; Princeps excellentiæ animi & rerum gestarum magnitudine clarissimus. Hunc enim (vacante, post ALBERTI III. Anhaltini obitum, Septemviratu Saxonico) cæteris Imperii Principibus, de honore acriter inter se certantibus, propter spectatam virtutem, & animi magnitudinem incredibilem, merito prætulit Imperator SIGISMUNDUS; eique nomen & Titulum Ducis SAXONIAE dedit, & annexam potestatem attribuit amplissimam; ut & ENSEM gestaret, & Imperii ARCHIMARSCHALLUS nominaretur, & cum aliis VI. Viris Principibus, Imperatorem & Regem Romanorum eligendi, jus potestatemque haberet. Quæ res in Pannonia sive Hungaria ab Imperatore peracta est; Ubi laudatissimo Principi nostro primum Presburgi, Nomen & Titulum Ducis SAXONIAE & ELECTORIS Imperii, deinde INSIGNIA Budæ dedit; anno CHRISTI M. CCCC. XXVI.

Alterum ornamentum, quo velut illato lumine, Regio hæc universa illustrata est, nostram hanc dico ACADEMIAM; quam

quam ex dissipatione Pragensis Academiae, idem ille Princeps sapientissimus collegit, & sua quasi manu in hanc oram & urbem Misniae introduxit; paulo ante, quam Electoris Nomine & Titulo splendidissimo ornaretur: anno nimirum M. CCCC. IX.

Quaquam autem, cum Electorali Dignitate amplissima, Scholam seu Academiam minime conferri posse, sat scio: Est enim, sive spectetur Autoritas, seu publici consilii Potestas, secundum Nomen Regium, hodie nullum in terris amplius, & quod comparari cum Electoris Magnitudine ac Splendore possit: Tamen & Decus insigne est, Academia recte constituta in illustri Principatu; & fons utilitatum multiplicium, quæ inde in Ecclesiam & Rempublicam, uberrime promanant. Tolle enim è civili societate Scholas, Gymnasia, Academiæ: Quid aliud paulo post Principatus erit, quam corpus sublime & formosum, sine mente, sine animo? Quod satis hodie experiuntur infelicissimæ gentes sub Othomannico jugo; apud quas, sublatis Scholis & everfis Academiis, nullum jus, nulla religio superest amplius; sed pro Tyranni truculentissimi libidine, & furore barbarico, geruntur omnia.

Magnum est ergo Præpotentis Dei benefici-

nescium, quod regionem hanc inclytara non solum ENSE munitam, hoc est, firmatam Autoritate atq; Potentia; sed & studiis Literarum & Artium honestarum egregie condecoratam esse voluit: E quibus tandem etiam Divini Verbi Lux effulfit clarissima, quæ radios sapientiæ cœlestis splendidissimos, in omnes adjacentes oras, imo & Terras exteras, longe lateque diffudit. Et gratiæ Deo æterno debentur a nobis immortales, quod & Dignitas Septemviralis Eminentia, jam ad annos prope CC. propagata sit, in hac stirpe inclyta; Generosissimorum sanguinis Saxonicæ Principum & Ducum successione continua perdurante; Et simul inter tot clades, imo funera plurium aliarum Academicarum, in hunc usque diem, per duo secula, felicissime conservata hæc alma Lipsensis studii Universitas; ut non solum sit Officina celebris studiorum liberalium, & Artium earum, quibus sapientia contineretur humana; sed & nobile τὸ Φυτεῖον τῆς ἐκκλησίας, hoc est, Seminarium Ecclesiæ Christi; unde salutare Plantulæ innumera, ad incrementa regni cœlestis, subinde efflorescant.

† Seminarium
W. W.

Hujus beneficii multo maximi consideratio, vobis quoque non ita pridem (Magnifici & honoratissimi viri) causam indicendi

PRÆFATIO

cendi JUBILAEI ACADEMICI, merito præ-
 buit; ut, decurso jam altero a condita hac
 Academia seculo, ante omnia, vota pre-
 cesque ad Deum, pro conservatione libe-
 ralium studiorum, in publica solennique
 ordinum omnium congregatione, fie-
 rent; Deinde vero etiam laudatissimorum
 inclytæ Stirpis Saxonicæ Principum,
 Fundatorum ac Conservatorum hujus A-
 cademiæ benignissimorum, merita in rem
 literariam amplissima, studiosæ ac literatæ
 juventuti in memoriam, submissa & debi-
 ta gratitudine, revocarentur. Idque ve-
 strum institutum, pium & laudabile, non
 modo comprobavit omnibus modis Sere-
 nissimus Saxonicæ Dux & Elector, CHRIS-
 TIANUS II. &c. Patronus & Mæcenas hu-
 jus Academiæ benignissimus; Sed ipsam
 quoque secularem festivitatem, missis Le-
 gatis, viris nobilissimis, splendidissime or-
 navit, & munificentissime auxit, decoravit.

Recordari autem potestis, fuisse tum, in
 illa Panegyri, dicendi partes aliquas, ve-
 stra voluntate, mihi quoque commissas:
 Non quod is ego essem, qui præ aliis vide-
 rer aliquid in eo genere posse: Sed quod
 ratio publicæ Professionis, quæ mihi de-
 mandata est in hac Academia, istam mihi
 præcipue personam imponeret. Volu-
 istis enim, a me brevem quasi texti historiam
 B hujus

† *In utramq;
partem.*

hujus Academiae, id est, illius commemo-
rari ortum, incrementa, fortunamque
in Universitate hac, jam inde ab initio, us-
que ad hanc nostram ætatem, perspicere
aliquo modo Adolescentes studiosi, atque
intelligere possent; imo & alii, quibus ra-
tio constitutionis hujus Academiae forte
satis explorata cognitaque non est. Et sa-
ne conatus sum, vestrae in ea re satisfacere
voluntati honestissimæ, atque Universita-
tis Historiolam (cujus prima quasi linea-
menta jam ante in Academico Program-
mate duxeram) ex monumentis publicis,
quam brevissime concinnatam, in Acade-
micum Theatrum producere. Sed quia
copiosum erat hoc argumentum, & latis-
sime per duo Secula diffusum; ipsa me
necessitas coegit, posteriorem maxime
partem Orationis, in medio quasi cursu,
abrumperè. Non enim permisit tempo-
ris angustia, ut vel insignia ista ornam-
ta, quæ præ multis aliis Universitatibus, ex
prima constitutione, quasi peculiaria ha-
bet hæc Academia, dicendo singulatim
(quemadmodum par erat) explicarem;
vel obiter saltem merita perstringerem, Il-
lustrissimorum Saxoniae Ducum & Ele-
ctorum, in Academiam hanc amplissima;
vel Doctores (qui nos antecesserunt) memo-

memo-

memorarem publicos, viros in omni genere doctrinarum celeberrimos; vel denique recenserem adversitates, jacturas, clades, quas diversis temporibus perpessa est Academia: Præter alia, id genus, sexcenta, quæ digna memoratu passim in hujus argumenti explicatione sese offerebant. Et hæc quidem omnia, tam late fusa & dispersa, peculiari libello potius, quam Panegyricæ huic Orationi convenire, mihi visa sunt. Unde & consilium mihi natum eo tempore, de condendis FASTIS seu ANNALIBUS hujus Academice; in quibus (si vita, misericordis Dei gratia, mihi superfuert) publice propediem exhibebo, non modo seriem continuam eorum, qui rexerunt, illustrarunt, auxerunt quoque tempore Universitatem hanc; sed & designationem perpetuam, aliarum quarumcunque rerum in Academia memorabilium; erunt am ex variis Academia monumentis, & jam inde a fundatione prima, ad hæc usque tempora, continuo CC. annorum spacio, deductam. Quod consilium meum non exillimo sententiis vestris adversum fore; cum sit directum ad decus inclytæ hujus Academice, & illorum, qui de ea mereri præclare voluerunt, laudem perpetuam, & jucundam ac gratam memoriam. Quin spero ac confido potius, ad jumenta ad

eam rem mihi non defutura a Vobis singularis & Universis; si quid fuerit, quo PASTI hi ACADEMICI, quoquo modo juvari, augeri, ornari posse videantur.

Id vero, quicquid est, quod dixi publice in JUBILAEO ACADEMICO, vestrae jam Censurae, Magnifici & omnium Ordinum honoratissimi Viri, lubens submitto. Qui enim mihi tunc autores fuistis, imo mandatores, ut dicendi provinciam istam in me susciperem; eos Censores jam defigere non debeo. Accipite igitur & iudicate; sed æquis (ut soletis) animis: Ac quo studio, qua benevolentia me hactenus complexi estis; Ejus (in me) † ζῆλον, si ita mereri videbor, etiam in posterum conservate. Meæ vicissim erga vos observantiæ, hoc, quod videtis, SEMPERNUM MONUMENTUM esto. Bene valete. Ex Phrontisterio ad D. Nicolai, Die IV. M. Maii, Anno CHRISTI M. DC. X.

† *Igniculos.*

PANE-

PANEGYRICUS SECULARIS,
 Complectens
ORIGINEM, IN-
CREMENTA ET FORTU-
 nam Academiae Lipsicae.

*Rabiter in Studi-
 orio Philof-
 orum intra p. 2.*

Autore

JO. FRIDERICO, FRANCO,
 Professore publ.

Tluxit tandem, divina fortunante gratia, post tantam omnium expectationem, atque vota nostra multiplicia, festus ille dies auspiciatissimus, quo inclyta haec Academia, ante annos ducentos, in lucem quasi primum edita, hoc est, felicissimis auspiciis magnanimi ac fortissimi Principis, FRIDERICI, cognomento BELLICOSI, Primi ex inclytis Saxoniae Ducibus, Misniae Marchionibus, Septemviri & Electoris, solenniter in hanc Urbem introducta, ac constituta est. E cujus diei Natalitii recordatione jucundissima, & celebratione solenni, tantum abest, ut

B 3 vestris

10 PANEGYRICUS

vestris animis (Auditores omnium
ordinum eminentissimi & honora-
tissimi) aliquam existimem molesti-
am oboriri posse; ut etiam hi ipsi
parietes exultare gaudio, imo hæc
Urbs universa in lætitiã & plausum
effusa mihi videatur. Revocat e-
nim nobis hic ipse dies in memo-
riam æterni ac præpotentis Dei mi-
sericordiam & bonitatem immen-
sam, quam Urbi huic inclytæ, imo
toti Provinciæ & Ducatui florentis-
simo declaravit; accenso in his oris
Lumine doctrinarum & artium cla-
rissimo; cujus splendore non solum
illustrata Respublica, sed etiam e-
denssims tenebris idolomania
pontificiæ erepta Ecclesia, atq; adeo
Misnia universa, præ cæteris plerisq;
Germaniæ regionibus, egregie or-
nata, aucta & nobilitata est. Erat
quidem, ante id tempus, provincia
hæc ornamentis pluribus condeco-
rata amplissimis; quibus si non su-
perior aliis Imperii Romani ditioni-
bus, attamen facile par esse poterat.

Prin-

Principes habebat virtute atque auctoritate eminentes in augustissimo Imperii ynedrio; qui & prudentia sua Rempublicam optime constituerant, & fortitudine atque potentia satis adversus vim quamcunque ingruentem muniti, septique esse videbantur. Erat sacrorum ordinum (prout tempora illa ferebant) magna copia; monasteriisque & Episcopatibus obfessa & occupata pene omnia cernebantur. Et habebat inprimis hæc ipsa Urbs jam tum ornamenta sua atque adjumenta insignia; templa nimirum magnifica, canobia opulenta; arcem opere hominum atque industria præclare munitam. Erat Lipsia mœnibus & fossis circumdata, armata legibus, septa judiciis; Et præter hæc omnia, celebre jam introductum erat Emporium in hanc Urbem, ex quo non parum incrementi simul & splendoris Respublica hæc capiebat. Verum in his tot & tam præclaris ornamentis, unum adhuc præcipue desiderabatur; nem-

pe Musarum sive Literarum decus, quo tanquam splendidissimo sidere tota civitas, finitimæque regiones illustrarentur. Nam proprium & peculiare id habent bonæ artes & literæ, ut in obscuro non delitescant, nec steriles & ingrata sint erga Nutritios & hospites suos; sed tum ad Ecclesiæ orthodoxæ propagationem, tum ad Reipublicæ gubernationem laudabilem ac conservationem, præsidii plurimum atque adjumenti afferant. Quam rem argumentis & rationibus hoc loco demonstrari necesse non est; cum omnium temporum historiæ testentur, Respublicas illas diutissime semper floruisse, quæ optimorum studiorum diligentem curam habuerunt; & in quibus ingenuarum Artium atque Linguarum Scholæ florentes extiterunt; contra vero, quæ eas neglexerunt, aut nefarie exterminarunt, res suas parû feliciter administrasse, imo prorsus tandē hoc tam salutari præsidio nudatas, interiisse.

Flo-

Florentissima Roma erat, & ab hac longissime prolatum orbis Imperium, sub Augusto Cæsare; quo imperante, simul floruit & regnavit apud Romanos doctrina literarum & Eloquentia. Potentissima erat Græcia, quam diu illæ cunctarum Artium & doctrinarum inventrices Athenæ floruerunt. Posteaquam vero studia literarum, quæ sunt veluti fulcra ac firmamenta Rerum publicarum, iis in locis cœperunt elanguescere, simul ipsa quoque Respublica & imperium utrobique concidit. Quid enim aliud Græcia, nostro tempore, quam horrenda barbaries, sub immani Tyrannide Otthomannica; a qua omnis humanitas, doctrina, justitia, religio exulat? Quid Roma, illa domina gentium, & imperatoria sedes augustissima, unde literarum splendor, unde humanitas, jura, leges in omnes terras edebantur; quid est hodie, nisi officina famosa libidinis & tyrannidis Pontificiæ; quæ majestatem imperii &

eminentiam illam augustam, Regi-
 bus & Principibus a Deo tributam,
 pedibus premit insolentissime, & in
 tanta luce verbi coelestis, omniumq,
 Artium & doctrinarum splendore,
 caliginem & tenebras immanes, in
 Ecclesiam & Scholas superiorum
 temporum barbarie, invecetas, adhuc
 tenacissime retinet, ferroque & igni,
 & quacunq; vi alia potest, pertinacis-
 sime defendit? Hanc summam
 cladem existentem e jactura studio-
 rum liberalium, cum non ignoraret
 nefarius Apostata Julianus Scholas
 omnes Christianorum (quos penitus
 sublato & ex orbe deletos cupiebat)
 edicto pestilentissimo sustulit; & ne
 quisquam illorum bonas literas di-
 sceret, per omnes imperii fines, seve-
 re prohibuit. Idem factitasse Habda-
 liam Mahometanum ferunt, cum
 extirpatam e sua gente religionem
 Christianam vellet; exemplo Julia-
 ni, ad omnem posteritatem execra-
 bili. Quanto autem melius publicæ
 rei consuluit laudatissimus Impera-
 tor

tor Hadrianus, qui & erexit Academi-
as novas, & in his omnium arti-
um atque linguarum clarissimos
Professores constituit? Quo quidem
opere eam laudem est consecutus
longe amplissimam, ut & Imperium
Romanum in optimam formam re-
stituisse; & post Augustum, utilissi-
mus Reipublicæ Imperator, extitis-
se diceretur. Quam laudem postea
etiam meruit, præ multis aliis, Con-
stantinus ille Magnus, pientissimus
Princeps atque Imperator, qui in A-
cademiis & Scholis omnia bonarum
literarum studia florere voluit; par-
tim, ut religionem Christianam per
Romani Imperii provincias longe
lateque disseminaret; partim ut hac
ratione ipsi Romano Imperio augu-
stissimo, literarum illata luce, recti-
us consuleret. Atque hoc consilio,
cum Licinium Tyrannum, hostem
omnis religionis & Sapientiæ acer-
rimum, prælio superasset, pulcherri-
mam illam constitutionem edidisse
fertur, quæ apud Justinianum in Co-
dice,

dice, lib. 10. Tit. de Professoribus & Medicis, legitur. Hos itaque præstantes Heroas secutus est suo tempore FRIDERICUS ille, primus e stirpe inclyta Marchionum Misnensium, Dux Saxonix & Elector, Princeps magnanimus & sempiterna memoria dignissimus, qui Musas exultantes, cum receptum in Misnia quærerent, sua quasi manu in hanc civitatem introduxit; atque ita Lipsensem Academiam, veluti lumen illustre, constituit, ut inde radii doctrinæ liberalis & omnis sapientiæ in totum hunc Ducatum inclytum & vicinas terras, aliasque dissitas regiones, longissime diffunderentur. Quod egregium Principis sapientissimi institutum, eventu peroptato, Numinis sempiterni beneficio, non caruit. Nam & officina salutaris omnium laudatarum artium, & *τῆς θεογνωσίας ἐργασηριον* nobile, jam inde ab initio, usque ad hæc nostra tempora, per annos videlicet ducentos, inclyta hæc Academia fuit: Ex qua,

qua, ceu matre foecundissima, viri innumerabiles prodierunt, in omni genere doctrinarum & artium excellentissimi; qui meritis suis ad summa evecti honorum fastigia, partim in Ecclesia Dei, Scholisque & Academiis celeberrimis, partim in aulis summorum Imperatorum, Regum, Principum, in Rebus publicis item florentissimis, laudem sibi ac gloriam immortalem, ingenio & doctrina, virtute & industria pepererunt. Quia vero, gloriosi ac praepotentis Dei gratia, nostra jam aetas in eum incidit temporis articulum, ut die hodierno, qui est NATALIS ACADEMIAE DUCENTESIMUS, sit claudendum pia animorum devotione SECUNDUM, & felicibus ordiendum auspiciis hoc novum, id est, TERTIUM, ab illius prima fundatione, SECULUM; non immerito in laudem ac gloriam sempiterni & immortalis Dei, Illustrissimorum vero Principum, Fundatorum ac Conservatorum hujus Academiae, memoriam & honorem;

&

& deniq; recordationem piam Antecessorum nostrorum & Præceptorum, in Christo jam quiescentium; SECULARIS hæc FESTIVITAS indicta publice fuit; autoritate potissimum ac comprobatione clementissima Serenissimi Ducis Saxonæ, CHRISTIANI II. S. Imperii R. Septemviri & Electoris, Principis & Domini nostri clementissimi; cujus serenissima Celsitudo, cum fratribus generosis & illustrisimis, non solum munificentia singulari juvare hanc celebritatem FESTI ACADEMICI, sed etiam missis Legatis (quos coram inuenimur) Viris splendore ac nobilitate generis, sapientia, virtute atque autoritate eminentissimis, condecorare eandem atque augustiorem efficere, clementissime dignata est.

Ac quoniam mihi hoc tempore (quanquam mallet, munus id demandatum alteri fuisse) dicendi partes commissæ sunt, in hac solenni & augusta universitatis inclytæ Panegyri; ad ejusmodi argumentum
meam

meam Orationem accommodabo, quod neque alienum ab hac festi-
tate Seculari, neque huic corona
Auditorum splendidissimæ, ingra-
tum aut injucundum ullo modo fore
confido. *Dicam de origine ac prima* *Argumentum*
fundatione Lipsensis Academia, deque illius *Orationis.*
progressibus & incrementis in omni studio-
rum genere, ornamentis item peculiaribus;
atque iterum (si temporis angustia sinet)
de nonnullis studiorum cladibus, atque ad-
versitatibus, que non parum affixerunt
hanc Academiam; imprimis vero de Illu-
strissimorum Principum munificentia ac li-
beralitate memorabili, qua primum consti-
tuta hac Academia, deinde laudabiliter con-
servata, aucta, ornata, & denique ad hæc
usque tempora feliciter, per Dei gratiam,
propagata & transmissa est. Sed quia
copiosum est hoc argumentum, &
latisime per duo secula diffusum,
non integrum mihi erit, oratorio di-
cendi more, in partes singulas ex-
currere longius. Contrahentur ita-
que membra narrationis hujus, &
historica dictione breviter atque
perspicue (quemadmodum id genus
postulat) res omnis a me comme-
mo-

morabitur. Id dum facio; Vos, Se-
 renissimi Electoris Saxoniae, CHRI-
 STIANI SECUNDI &c. Illustrissimi-
 que Principis & Ducis, JOHANNIS
 GEORGII, Legatos ac Consiliarios
 splendidissimos: vos, REVERENDIS-
 SIMI CAPITULI MARTISBURGICI Pro-
 ceteres amplissimos: Te COMITEM
 Illustrem ac Generosum: Vos item
 laudatissimæ WITTEBERGENSIS ACA-
 DEMIAE Professores, qui hic adestis,
 Viros Reverendos, Clarissimos &
 Celeberrimos; Denique vos cate-
 ros, quotquot hoc loco, in decus so-
 lenne hujus Academiae, convenistis,
 splendore generis, doctrina, virtute,
 prudentia atque autoritate lectissi-
 mos & honoratissimos hospites: Vos,
 inquam, singulos & universos nomi-
 ne hujus inclytæ Universitatis, sub-
 misse, reverenter & officiose oro; ut
 pro insigni humanitate vestra, per-
 breve tempus, ad audiendum ea quæ
 dicentur, tribuere solenni huic Pa-
 negyri ac concioni Academicae, ne
 dedignemini. Efficiam ego meo
 loco,

loco, ut si non potuero venustate ser-
monis atque elegantia, tamen dele-
ctu rerum & orationis brevitate,
molestiam auscultandi vobis vel a-
dimam, vel certe minuam. Tu au-
tem, MAGIOFICE RECTOR ACADE-
MIÆ, vosq; Viri cæteri, cunctarum
Facultatum & Nationum, amplissi-
mi & honoratissimi (quorum iussu
atque autoritate ex hoc loco verba
jam facio) vos similiter, ut alibi con-
suevistis, singulari benevolentia &
favore vestro dicentem me prose-
quemini; ut vestro adducta exem-
plo juventus hæc circumfusa floren-
tissima, non solum, quæ de Acade-
mia nostra commemorabuntur, dili-
genter attenteque audiat; sed etiam
agnita perspectaque ex hac comme-
moratione, immensa Dei bonitate
ac misericordia; qua Lux hæc do-
ctrinarum & artium splendidissima,
laudatissimorum Principum mini-
sterio, primum accensa in his oris,
deinde mirabiliter conservata, aucta,
& ad nostram usq; ætatem transmis-

fa est; ad sempiternam gratitudinem, post Deum immortalem, Illustrissimis Saxoniae Ducibus, fundatoribus ac conservatoribus hujus Academiae benignissimis, pro tanto beneficio, sese obligatam intelligat.

Solent Oratores, cum personae laudationem instituunt, Genealogias scrutari, & ex imis annalibus eruere natales; ut qua familia, quibus majoribus, qua fama, quae laude conspicuis, ea prognata sit, videre Auditores atque intelligere possint. Idem si faciendum nobis sit in hoc argumento, de Universitate Lipsica, paululum e Germanis abeundum, & ad exterarum Nationes, gentesque peregrinas excurrendum erit; Bohemos, inquam, Gallos & Italos. Nam Universitatis nostrae veluti PROAVIA creditur esse BONONIENSIS Academia, bonorum studiorum mater & parens; ab Imperatore Theodosio, Arcadii filio, fundata, annis ab hinc mille, ducentis, circiter; & amplissimis ornata privilegiis, tam Caesareis quam Ponti-

Prosapia ac quasi Genealogia Academiae Lipsicae.

Bononiensis Acad. Proavia nostrae Universitatis.

Fundata ab Imper. Theodosio.

Pontificiis, quorū bona pars Academiae nostrae, posterioribus temporibus attributa fuit. Ab hac prodiit, longo intervallo post, anno videlicet Christi septingentesimo, nonagesimo primo, PARISIENSIS in Gallia; auctore ac fundatore CAROLO Magno, Francorum Rege, qui suasu ac consilio praeceptoris sui ALCUINI, istam Academiam erexisse, atq; ita primus in Galliam Musas introduxisse scribitur. Quanquam enim ante Carolum quoque nonnihil, in ea gente, Philosophia floruisse perhibetur; rationem tamen doctrinae prorsus depravatam ac corruptam eo tempore fuisse, necesse est. Is itaque veram Academiae formam primus constituit, atque autor hoc modo fuit, ut pro temporum illorum conditione, nonnihil repurgatae ab ignorantiae sordibus artes bonae ac literae, ad stabiliendam ac propagandam religionem Christianam, feliciter quam ante, adhiberentur. Quod opus Caroli Regis prorsus insigne ac

*Parisiensis,
Secuti abia,*

*Carolus Magnus Conditor
Academiae
Parisi.*

*Carolus M.
feliciter in constituendo Imperio.*

præclarum, cum gratum ipsi Deo, & apprime fructuosum Ecclesiæ ac salutare fuerit, mirum videri non debet, quod propter hanc pietatem, eruditionemque & sapientiam, qua id temporis antecelluit, ferocissimas gentes domare, tantumque sibi Imperium brevi tempore constituere, & totum veluti Orbem pacare potuerit. Quantum vero nostra etiam Germania debeat illi Academiæ, ex eo manifestum est, quod in densissimis illis barbariei & ignorantiae tenebris, quæ superiori hominum memoria omnes Scholas & Academias occuparant, cognitio linguæ Græcæ, tanquam sidus quoddam salutare, primum ex eo loco nobis affulsit; ex Græcia nimirum, per viros doctos exules, primum in vecta in Italiam, inde mox in Galliam propagata, & denique per CAPNIONEM importata in Germaniam: cuius linguæ adjumento, barbaricæ sordes paulatim expurgatæ ex Scholis & Academicis, plurimorum studia exci-

*Literatura
Græca ex Pa-
risiensi Acad.
propagata in
Germaniam.*

*Job. Capnio
(Sulgo Neuchy-
lin) δαδὲνος
in hoc genere:
circa annum
Chr. 1480.*

excitata, lingua latina excultra, omnes artes & scientiæ illustrata, ipsa denique cœlestis verbi doctrina salvifica, fœdis erroribus & execrabili idolatria profligatis, ad puritatem & nitorem genuinum, immenso Dei beneficio, revocata est. Nostra igitur Academia PARISIENSEM hanc veluti AVIAM agnoscit; utpote ex qua prodiit, circa annum Christi millesimum, trecentesimum, sexagesimum, PRAGENSIS in Bohemia; autore CAROLO QUARTO Romanorum Imperatore. Quæ PRAGENSIS Academia deinde nostram hanc, ceu FILIAM, annis undequinquaginta post, nimirum anno Christi 1409. sed cum pernicie sua, ac quasi fatali interitu, procreavit. Hæc igitur est profapia & veluti Genealogia Universitatis Lipsicæ. Verum hic, Auditores, paululum nobis subsistendum est, ut dispiciamus, quænam *αφορμή* seu occasio fuerit condendæ hujus Academia; & quæ causa potissimum moverit laudatissimum

Pragensis Academia, ex Parisiensi nata, sicuti Mater est Academia Lipsicæ.

'Αφορμή seu occasio qua primum condita hæc Academia.

Saxoniae Ducem FRIDERICUM, ut tantis sumtibus, tanta cura, labore & diligentia, in hac Urbe Studium, ut vocant, UNIVERSALE aperiret. Erat id temporis (circa annum videlicet Christi millesimum, quadringentesimum nonum) Academia Pragensis, perquam celebris, & studiis liberalibus, doctisque hominibus, numero pene incredibili, affluebat. Autor est Hagecus, Bohemicus Scriptor, fuisse inventos eo tempore in Matrícula Universitatis Pragensis, Studiosos, ab exteris gentibus, præcipue Germanos, *ad quater & quadragies mille*, præter eos, qui gentis & Nationis essent Bohemicæ: eamque vim & multitudinem ipsi etiam Urbis, quantumvis populosæ & amplæ, formidabilem extitisse. Sic autem constituta erat a Carolo IV. Imperatore, Pragensis Academia, ut totum corpus Universitatis in IV. Nationes primarias distributum esset, Bavariam, Saxoniam, Poloniam & Bohemiam: atque ut Natio Germanica

*Pragensis
Acad. circa
an. Chr. 1409.
florētissima.*

*Studiosi in
Acad. Pragen-
se 44000.*

*Prag. Aca-
demia in Na-
tiones IV. di-
uisa.*

nica (quæ cæteras omnes, præter Bohemicam complectebatur) in electione Rectorum & Decanorum, aliisque omnibus consiliis & deliberationibus publicis, TRIA SUFFRAGIA, Bohemica autem Natio UNUM duntaxat obtineret: Propterea quod Germanorum multitudo quædam, Bohemorum vero magna paucitas primum esset. Sed adjecerat tamen CAROLUS ad finem Privilegiorum, quibus Universale Studium Pragensè munierat, ut tota Academia ad modum Parisiensis, ex qua tanquam Colonia erat deducta, administraretur. Postea igitur, cum augeri gens Bohemica cepisset, TRIA sibi suffragia, secundum Privilegiorum clausulam, postulavit: Germanis vero non nisi UNUM relinqui voluit: atque hinc de principatu concertatio ingens inter Germanos & Bohemos exorta est. Causam vero huic concertationi & dissidio exitioso primùm præbuerat dogma JOHANNIS HUSSII Bohemi, recens contra Ecclesiam

*Prærogativa
Germanica
Nationis.*

*Bohemi Præ-
rogativam il-
lam impu-
gnant.*

*Prima dissidii
causa, dogma
Hussiticum.*

Romanam ex Anglia in Bohemiam
 invectum; cui de natione Bohemo-
 rum multi assentiebantur, de Ger-
 manis autem plerique acerrime re-
 sistebant. Inde igitur disceptatio-
 nes ac confictiones valde graves &
 periculosas inter has dissidentes Na-
 tiones extitisse, facile intelligitur.
 Germani enim pro Romanæ Eccle-
 siæ decretis omni contentione pro-
 pugnarunt; & ut in civilibus rebus,
 sic etiam in Ecclesiasticis, graves sese
 constantesque præstiterunt: Bohe-
 mi contra a partibus Hussi steterunt,
 ejusque dogmata non tueri solum,
 sed propagare etiam & disseminare
 omnibus modis conati sunt. Ipse
 igitur Hussus, Vir ingenio peracri
 & lingua disertus, tanquam Dux &
 Princeps factionis hujus (ut Germa-
 nos, quos sibi in dogmatis sui disse-
 minatione omnium maxime vide-
 bat obstare, e Bohemia, non aliqua
 vi, sed consilio atque arte, expelle-
 ret) disputationem illam de abro-
 ganda prerogativa seu principatu
 Natio-

*Disceptatio-
 nes, inter has
 Nationes
 duas, graves
 & periculose.*

*Joh. Hussus,
 Dux & Prin-
 ceps factionis
 hujus.*

*Contra Præro-
 gativam Ger-
 manorū ac er-
 rime disputat.*

Nationum exterarum in Academia, omnium maxime urgebat. Et Germani quidem jus suum tueri omnino ratione conabantur; nec discedere se posse significabant, vel transversum (ut ajunt) unguem, de consuetudine, quæ & Imperatoris autoritate confirmata, & sententia quoque Regis postea comprobata esset.

Germani jus suum tueri solunt.

Tumultus igitur & turbæ ex ea re gravissimæ exortæ sunt: quibus alii (ut fit in tanta multitudine) oppressi in Collegiis, alii in viis quoque publicis impetiti & vulnerati, non paucietiam nocturno tempore de ponte in profluentem projecti & submersi fuere: eaque conflictio & tumultuatio partium dissidentium, potissimum in annum Christi millesimum, quadringentesimum octavum, & partem anni sequentis Noni, incidit. Rex Bohemiæ id temporis erat WENCESLAUS, cujus per totum terrarum Orbem divulgata est atque nobilitata ignavia. Ad eum querelas quidem multas & graves

Tumultuatio- nes & turbæ, in Academia ingentes.

Rex Bohem. Wenceslaus, sua negligentia malum auget.

subinde Germani afferebant : sed neque consilii, neque opis quicquam impetrare ab eo poterant. Ita nimirum fato quodam ad perniciem & interitum Academiae, directa omnia videbantur esse. Denique tamen, vel perturbatione quadam ex querelis & molestiis multiplicibus, vel eo potius consilio, ut Nationum de primatu concertantium reprime-

*Archimagi-
rum suum Aca-
demie Recto-
rem constituit.
Fabrit. l. 7.
Hist. Misn.*

ret insolentiam, ARCHI-MAGISTRUM suum, hoc est, culinæ præfectum, Academiae Rectorem dedit: Et simul de Prærogativa suffragiorum a Germanis in Bohemos transferenda, ad exemplum Parisiensis Academiae & Bononiensis, sententiam tulit: Quæ sententia, anno Christi millesimo, quadringentesimo nono ineunte, circa finem mensis Januarii, in frequentissima Nationum omnium congregatione, publicata primum fuit. Ejus rei indignitate commoti

*Denique Præ-
rogativam a
Germanis in
Bohemos
transfert.*

*Germani de
relinquenda
Praga consili-
um capiunt.*

vehementer Germani, de relinquenda Pragensi Academia, conjunctis sententiis, statim consilium

ca-

capiunt : quin etiam jurejurando *jurejurando*
ad discessum mutuo sese astringunt. *se mutuo ad-*
stringunt.

Verum ut honeste & aperte (quem-
admodum viros bonos decet) rem
agerent, conventum ante omnia Na-
tionibus indicunt; † in quo congre-
gatis omnibus Academiae Magistris
& Doctoribus; praesentibus item

Consulibus Majoris Civitatis Pra-
gensis, INSIGNIA RECTORATUS, nem-
pe Sigillum Universitatis, Statuta

Rectoratus in-
signia publice
deponunt.

& Matriculam, per Magistrum HEN-
NINGUM BOLDENHAGEN, id temporis

Rector postre-
mus e Germ.
M. Henning.

Rectorem Academiae Praegensis, e-
umque postremum e Natione Ger-

Boldenhagen.
Fabrit. ponit
Jo. Hofman.

manica, solenni adhibita protesta-
tione, deponunt; die nimirum XI.

Suidn. Silesi-
um.

Mensis Maji, circa horam I. post me-
ridiem: atque inde paucis interje-

Discedunt
Germ. e Prag.
Academia,

ctis diebus, e civitate Praegensi abe-
unt Universi; tanto numero ac mul-

magno nu-
mero.

titudine, ut intra Octiduum Magi-

stri, Doctores, Baccalarei & Studi-

osi ferme vicies mille, imo, si Hage-

co fides habenda est, quadragies mil-

† Hæc ex Manuscripto Cod. veteri, Maj-
Collegii PRR.

*Academia
dissipatur.*

le, ex Bohemia discesserint. Hac ratione fuit dissipata apud Bohemos nobilissima Academia Carolina, & postea magis adhuc oppressa & devastata per subsecuta Hussitica bella; ut in hodiernum usque diem vix *ερείπια* quaedam seu rudera pristinae illius officinae doctrinarum splendidissimae reliqua sint.

*Ruina Prag.
Academiae, gi-
gnit Academ.
Lipsensem.*

Quemadmodum autem in Naturalibus rebus fieri solet, ut una intereunte simul gignatur & emergat altera: Sic dissipatio ista Pragensis Academiae, sive occasio, sive causa vera Academiae Lipsicae fuit. Cum enim viri docti, juvenesque Studiosi Praga abeuntes, alii (quemadmodum fit) alio commigrarent, ut hospitium Musis, sedemque idoneam quaererent; in hanc quoque regionem, vicinam Bohemiae, & praecipue in urbem Lipsensem, magna catervae Studioforum (numerus supra duo millia fertur excrevisse) Duce &

*Magna cater-
vae Studiofo-
rum Lipsiam
veniunt.*

ce & autore † JOHANNE HOFMANNO *Dux eorum*
 Suidnicensi Silesio, viro præcipua *Joan. Hoff-*
 runc autoritatis, qui postea, vix elap- *mannus Siles.*
 pso quadriennio, Misnensis Episco- *postea Misna*
 pus ex Academico Professore factus *Episcopus.*
 est, confluerunt; & se suaque stu-
 dia contulerunt in fidem & patroci-
 nium laudatissimi Principis FRIDE-
 RICHI (de quo diximus) cognomento
 BELLICOSI, Primi, ex inclyta domo
 Marchionum Misnensium, Imperii
 Romani Septemviri, & Electoris Sa-
 xoniæ, qui sapientia, fortitudine ac
 potentia, inter Principes Imperii,
 maxime ea tempestate eminebat.
 Hic Princeps Sapientissimus, cum
 dignitatem Studiorum liberalium
 utilitatemque inde ad omnes vitæ
 humanæ partes promanantem satis
 intelligeret, Patronum se perbeni-
 gnum exhibuit dispersis & exulanti-
 bus Musis; dum non solum eas, cum
 Principe inclyto WILHELMO Fratre,
 liberalissime recepit, & in hac Urbe
 ac

† Hunc, cum vitæ periculo, in dimicatione
 nocturna, Pragæ cum adversariis arma-
 tis certasse, tradit idem Fabrit. in Annal.

Fridericus &
Vilhelmus
ERR. Sax.
PRR. hospiti-
tium Musis
exulantibus
præsent.

ac sede collocavit : sed etiam præsi-
diis necessariis atque immunitati-
bus ita sepsit & ornavit, ut non ad se-
culum unum aut alterum, sed ad per-
petuitatem quandam egregie com-
parata omnia videri possent. Quam
ad rem plurimum profuisse dicitur
opera Lipsensis cujusdam, VINCEN-
TII GRUNERI, viri docti & Theolo-
giæ Scholasticæ apprimè periti, qui
in illa migratione, non parum fa-
cundia sua permovisse traditur Fri-
dericum Electorem, ut profugis Mu-
sis sedem & hospitium in hac Urbe
concederet. Itaque primus etiam
in nova Academia Theologiæ Pro-
fessor, magna omnium consensio-
ne, factus est.

*Causæ quæ-
dam aliæ, con-
stitutæ hujus
Academiæ.*

*Odiū Huffi-
tarum in Fri-
derico P. R.*

Sed accesserunt præterea causæ
quædam aliæ, quæ & ipsæ Mentem
optimi Principis permovere ad Mu-
sas suscipiendas facile potuerunt.
Primum Hussitis magna ferocia tu-
multuantibus, per se admodum in-
fensus erat; & incitabatur adversus
eos, a SIGISMUNDO quoque Impe-
ratore,

ratore, a quo postea dignitatem Electoratus, propter egregia in Imperium merita, & inprimis propter operam adversus Bohemos ipsi laudabiliter præstitam, ceu *Βραβεϊον* respectæ fidei ac fortitudinis, accepit. Itaque causa non minima videtur fuisse Friderico, Duci inclyto, Musas ex Bohemia profugientes colligendi, & his suscipiendi sedibus; ut in hac quoque parte Bohemos thesauro doctrinæ pretiosissimo & ornamento eximio, spoliaret.

Deinde erat etiam in Sigismundo Imperatore eximius quidam literarum amor & cupiditas; ut qui nullos in Aula sua, quocunque etiam loconatos, pluris faceret, quam viros literatos & doctrinæ laude conspicuos. Ex hujus igitur consuetudine & familiaritate, etiam literas amare ipse FRIDERICUS, & magnifacere absque dubio cœpit: quemadmodum ex MAXIMILIANI Primi Imperatoris sermonibus crebris & hortationibus inductum scribunt FRIDERICUM III. cognos-

Amor literarum ex familiaritate ac consuetudine cum Sigismundo Imperatore.

cognomento SAPIENTEM, ut inclytam quoque Academiam Wittebergensem conderet.

Sed quæcunque tandem causa Principem laudatissimum ad fundandam hanc Academiam impulit; id profecto certum indubitatumque est, rem eam totam divinitus gubernatam fuisse. Habebat enim Deus in animo, verbum suum ex tenebris & tyrannide Pontificia in lucem libertatemque evocare: quod nemo hominum eo tempore perspiciebat; sed plurimi erant, qui summis votis & gemitibus id expetebant. Itaque mature lucem literarum suscitare voluit in hac regione Misnica: Unde post centum ferme annos Ecclesiæ emendatio omnis erat eruptura. Est enim literarum scientiæ plerumque veluti prodromus sinceræ atque orthodoxæ religionis, vel certe comes perpetua, quæ obsequio suo & ministerio modis omnibus eam juvat & ornat. Quare & tunc præmisit Deus literarum doctrinam in hanc

*Academia
fundatio dissi-
nitus guber-
nata, ut hospiti-
um Ecclesiæ
prepararet, in
his oris Mis-
nicæ.*

hanc regionem ; ut hospitium Ecclesiae suae necessarium & commodum in hac Urbe primum prae-
pararet.

Habetis jam, Auditores eminentissimi, ἀφορμὴν & occasionem, qua ex Academia Pragensi nostra haec Universitas prodiit ; Causam item, quae inclytum Saxoniae Ducem, ad Musas in hac Urbe recipiendas, per-
movit. Nunc deveniendum est ad caetera, de quibus institui dicere ; sed nuda & simplici oratione, ne tempus, quod perbreve est, nos in ipso quasi cursu Narrationis Historicae destituat.

Dixi, Musas e Bohemia pulsas, cum incertis sedibus vagarentur, benignissime in hac Urbe ab inclyto Principe Fundatore receptas fuisse. Sed quia Privilegorum praesidio opus omnino tunc erat, cum latissime haec quoque, pro more & consuetudine temporum illorum, contulit ALEXANDER V. Pontifex summus ; diplomate dato ex Urbe Pisis (ubi duos ante Menses circiter,

*Privilegia no-
sa Academiae
data, ab
Alexandro V.
Pontifice.*

D

Papa-

*Constitutio
Academię so-
lenniter pu-
blicata, præ-
sentibus PRR.
Fundatoribus.*

Papalem obtinuerat eminentiam) die IX. Mensis Septembris, prædicti anni Millesimi, quadringentesimi noni. Quod diploma cum brevi post allatum huc esset, Constitutio tandem novæ Academiæ Lipsensis, in Cœnobio Canonorum Regularium ad D. Thomæ, (præsentibus inclytis Principibus Fundatoribus, cum Episcopis, Prælatibus, Magistris & Doctoribus, magno numero congregatis) solenniter publicata fuit; anno eodem, hac ipsa die, imo & hora hac diei, quæ est Feria secunda, post Primam Dominicam Adventus Domini. Adjecit etiam Alexander V. Pontifex, anno eodem, die 18. Mensis Decembris, Pri-

Antistes Merseburgius Cancellarius Academię, & immunitatum atque Privilegiorum Conservator.

villegium five Concessionem (ut vocant) Conservatorii; quonempe CANCELLARIUM ACADEMIÆ, & Privilegiorum, immunitatum, & Privilegiorum, immunitatum, jurium denique omnium CONSERVATOREM constituit ANTISTITEM MERSEBURGICUM; qui quovis tempore præsto esse, & si res ita postulet, subsidio venire possit Academiæ;

Quas

Quas partes hodie Illustrissimus Saxoniae Dux, JOHANNES GEORGIUS, praedicti Episcopatus Merseburgici POSTULATUS ADMINISTRATOR, Dominus noster clementissimus, legitima electione ad se devolutas, sustinet.

Constituta igitur hoc modo, & in Nationes quatuor, quibus tota Fundatio innititur, distributa haec Academia, RECTOREM PRIMUM habuit, in ipso Natali Academiae designatum, M. JOANNEM OTTONEM DE MÖNSTERBERG, natione Silesium, & Fundatorem Collegii B. Virginis; cujus adhuc e regione depicta imago cernitur. Hic primus exiit e Pragensis Academiae Magistris & Doctoribus Sex & quadraginta, qui in Matriculam novae Universitatis Lipsicae, a Principibus Fundatoribus assumti fuerunt; Primus item PROCANCELLARIUS ab Academia electus, ad Magistros examinandos & promovendos in Communitate Philosophica, eodem anno 409. DECANI vero munus

*Is, hodie, Illu.
Sax. Dux Jo.
Georgius, Po.
Administra-
tor Episc. Mer-
seburgici.*

*Academia in
IV. Nationes
distributa.*

*Rector primus;
M. Joh. Otto de
Monsterberg.*

*hinc transe-
rit in de Nu-
merat. M. G. de
est Auditorium re-
ma in 2 mura.
1715.*

*Idem primus
Procancellari-
us in Com-
munitate Phi-
losoph.*

Primus Decanus Facultatis Artium, M. Heint. Bernhagen, Saxo.

nus in Communitate Artium, primus gessit, per semestre hybernum primi illius, & proxime sequentis anni, M. HEINRICUS BERNHAGEN, de Natione Saxonum: & ab his continua series, tam Rectorum & Decanorum, quam eorum, qui Cancellarii vicem gesserunt in Communitate Philosophica; usq; ad hæc tempora, per annos jam ducentos, in nostris Matriculis ostenditur.

Duo Collegia Principum, Majus & Minus.

Porro cum domicilia quoque necessaria essent Academiæ novæ, eaque studiis idonea ac commoda; tributæ sunt Universitati mox in prima fundatione domus duæ, quæ dictæ fuerunt COLLEGIA PRINCIPUM; alterum quidem MAJUS, in platea seu vico Equestri, e regione Templi D. Nicolai; quod etiam hodie nomen illud priscum retinet; alterum vero MINUS, in Petrino vico; ubi PÆDAGOGIUM quoque Magistris Artium, sed peculiari & distincta domo, assignatum fuit; quo in loco hodie COLLEGIUM PETRINUM, amplissimæ Facultatis Juridicæ proprium,

Pædagogium, pro Magistris Artium.

um, cernitur. Nam primis illis temporibus, nascentis quasi Academiae, Jureconsultos in ambitu Templi ad D. Thomæ, publice docuisse constat; & quidem bene longo tempore, usque ad annum Christi, Millesimum, quingentesimum, decimum quintum.

Jureconsultorum Schola olim in ambitu templi, ad D. Thomæ.

Non solum vero Domiciliis istis, Academiae donatis a Principe, libertas singularis & immunitas a vectigalibus & oneribus cæteris, autoritate Principali, concessa fuit: sed etiam, ut nervi studiorum necessarii suppetere, COLLEGIATURÆ constitutæ, & distributæ in Nationes 4. Polonicam, Bavaricam, Misnensem, Saxoniam: in has quippe (ut dixi) totum corpus Universitatis, more institutoque Pragensis Academiae, divisum est. Et initio quidem, in Collegio Majori, DUODECIM constituti fuere Collegiati, terni scilicet ex Nationibus singulis; sed iste numerus ad octonarium postea redactus est; & duæ quidem Collegiaturæ,

Immunitas Collegiis concessa, ab oneribus civilibus.

Ordinata Collegiaturæ.

XII. Collegiaturæ primum in Majori Collegio,

*Ex his due
peculiariter
attributa
Medicis.*

† pro stipendiis assignata Medicis duobus, qui citra Nationum distinctionem, ubi locus aliquis vacare cœpit, in Collegium istud cooptari solent; juxta Constitutionem FRIDERICI & WILHELMI PRÆ. Fundatorum, editam anno Christi 1428.

*Due item Pro-
fessoribus duo-
bus in Jure.*

Duæ autem reliquæ cesserunt duobus Professoribus in scientia Juris, qui separati sunt a Collegii societate: de quo etiam extat Constitutio Ducis Saxonie, GEORGI, sub anno Christi 1504. Collegium vero Minus octo Collegiatis attributum est, binis similiter ex Nationibus singulis: quæ constitutio prima ad hodiernum usque diem deducta & observata est.

*Collegii Mi-
noris VIII.
Collegiatura.*

*Munus seu of-
ficium Colle-
giatorum.*

Voluerunt autem benignissimi Fundatores, hos ipsos Collegiatis quasi præfides atque custodes esse disciplinae & doctrinae eruditæ, in Collegio. Ad hæc stipendia accedit, ex eadem Constitutione PRÆ. Corpus (ut vocant) geminum, ex minori Collegio, quod duobus infimis Collegis ibidem detrahitur.

Collegiis, & proinde ex ærario suo
 primum annua stipendia eis statue-
 runt; sed postea pro pecuniis, † PA-
 GOS TRES, QUOS VETERES vulgo sole-
 mus appellare, dicarunt iisdem: *Tres Pagi,
 quos Veteres
 dicimus, Colle-
 giatis attri-
 buti.*
 idque hoc consilio, quod fundorum
 fructum omnium certissimum esse
 Principes optimi iudicarent.

Quin etiam peculiare jus attribu-
 tum est Collegiatis, emendi pro
 Convictoribus suis, atque aliunde *Jus iisdem
 quoq; datum,
 externam
 importandi
 cerevisiam.*
 importandi Zythum seu cerevisiam;
 quantum scilicet usus & necessitas
 exigeret. Verum quia beneficio

hoc nonnulli interdum abuti velle
 videbantur; controversia inde nata
 est, inter amplissimum Magistratum
 Urbis & Collegiorum Præsides; sed
 ea tandem inter utrosque sic com-
 posita, interveniente opera Viri id
 temporis amplissimi THEODORICI a
 BUCKSDORF, Juridicæ Facultatis Or-
 dinarii

D 4

† Hinc ab antiquo jurisdictionem, in 3.
 pagos veteres, communem habent Col-
 legiati utriusque Collegii PRR. cum
 amplissima Facultate juridica.

Hinc consuetudo tandem orta, vendendi cerevisiam (ut vocant) Latine. dinarii & Canonici Merseburgici; ut certo numero comprehensa dolia cerevisiæ aliunde importatæ, liceret illis vendere: Et hinc originem traxit anniversaria illa $\zeta\upsilon\delta\sigma\pi\acute{\omega}\lambda\eta\sigma\iota\varsigma$ seu venditio CEREVISIÆ, ut vulgo vocant, LATINÆ, in utroque Principum & Mariano Collegio; quæ deducta ab anno Christi 1445. ad hæc usque tempora perdurat.

Edm. H. R. C.

IV. Executores Academiæ in initio constituti. & florentissimum esse cuperent, EXECUTORES quatuor, ex singulis Nationibus delectos, constituerint, Viros ætate, Prudentia atque autoritate conspicuos & graves, qui tanquam $\epsilon\sigma\pi\omicron\iota$ seu Inspectores perpetui, res Academiæ, cum Rectore curarent; incrementa illius & commoda promoverent, incommoda & detrimenta averterent. Quæ constitutio observata est ab anno Christi 1428. usque ad annum 1544. quo tempo-

tempore, sub laudatissimo Electore Mauritio, in locum Executorum ADJUNCTI successerunt; præclaro & laudabili instituto. Nam multas res gravissimas horum Inspectorum opera feliciter expeditas, multas ingruentes adversitates consilio mature averfas, utilitates vero, cum magno fructu Academiae, procuratas fuisse constat. Sed & hæc ordinatio postea, nescio qua temporum injuria, non certe absque hujus Academiae gravi jactura, in desuetudinem abiit.

*Hæc deinde
mutati in
Adjunctos.*

*Sed tandem
hæc quoque
Ordinatio in
desuetudinem
abiit.*

Videtur & intelligitur, AUDITORES, quæ primordia fuerint nascentis Academiae Lipsicæ, imo quæ adhuc sint ejusdem veluti fulcra & fundamenta præcipua. Nunc progrediamur ad posteriora tempora, & quæ incrementa porro subsecuta sint, dispiciamus: sed brevissime.

Privilegiis hanc Academiam large liberaliterque munitam & ornatam fuisse ab Alexandro V. Pontifice, paulo ante commemo-

ravimus. Ad hæc paulo post, anno nimirum quarto & decimo, post Millesimum, quadringentesimum, a nato Christo, accesserunt PRÆBENDÆ, ut vulgo vocant, seu CANONICATUS VI. tributi Academia, a JOHANNE XXIII. Pontifice: duo quidem ex Misnensi, totidemque ex Merseburgico; reliqui autem duo ex Naumburgensi & Cizensi Episcopatibus: Unde nimirum uberiora Salaria constituta iis, qui sacram Theologiam & scientiam Juris publice profitentur in hac Academia.

*Præbende seu
Canonicatus
VI. Academia
tributi, a Joh.
XXIII.
Pontifice.*

*Privilegium
memorabile
Sixti Pontificis.*

Adjectum quoque est Privilegium memorabile SIXTI Pontificis, quo cavetur, ne membra Academia Lipsicæ ad extraneum trahantur Judicem: quod privilegium anno Christi 1481. editum fuit. Quo eodem tempore, Thiloni quoque, Episcopo Merseburgico negotium datum est, ut quandam Academia correctionem susciperet; inque ordinem, quæ lapsu temporis depravata aut dissipata quoquo modo viderentur esse, redigeret;

*Academia
correctio, per
Thilonem
Merseburg.
Episcopum.*

geret: quod factum ab eo fuit, anno tertio & octuagesimo, post Millefimum, quadringentesimum a nato Salvatore.

Posthæc, quasi coronidem addidit Privilegiis & immunitatibus nostræ Academiæ LEO X. Pontifex Romanus, qui novo diplomate (anno CHRISTI 1519.) partim auxit ac confirmavit Privilegium Sixti Pontificis; *quod membra Academiæ, quibuscunque in causis, coram suo Rectore duntaxat conveniri possint ac debeant: NEC CORAM QUOVIS ALIO JUDICE, nisi in casu denegate justitiæ, in justitiâ, respondere teneantur.* Partim jus Academiæ, *ius avocandi subditos Academiæ, ad tres Dietas,* in avocandis subditis, quod ab antiquo unius, postea duorum dierum itinere circumscriptum erat, ad tri-duani itineris spacium extendit; ut ita Privilegii hujus vigore, *quoscunque suppositos Universitatis hujus, ex quibuscunque locis, etiam usque ad TRES DIETAS* (sic enim habet diploma Pontificium) *inclusivè trahere possit.* Quod Jus AVOCANDI, (jam inde ab incunabilis Academiæ deductum, & acti-

Nobiliss. Privilegium Leonis X. Pontificis.

Jus avocandi subditos Academiæ, ad tres Dietas.

& actibus corroboratum multiplicibus) ut est ornamentum peculiare hujus Academiae; sic Illustrissimorum Principum, Electorum & Ducum Saxoniae, clementissima concessione & ope subsidiaria, sicubi opus fuit, conservatum hactenus, & jam ad ducentorum annorum memoriam, observatione continua, transmissum est.

*Varia leges,
ab Academia
diversis tem-
poribus con-
ditae.*

*Pacta ac Con-
ventiones, in-
ter Academi-
am & urbis
hujus Sena-
tum.*

Porro inter has Concessionibus Pontificias, ipsa quoque Academia leges varias, prout tulit necessitas, condidit; quibus scilicet disciplina publica, morumque honestas, pax item & tranquillitas quasi quodam valido praesidio muniretur. In quem finem etiam PACTA AC CONVENTIONES diversae, inter Universitatem hanc & amplissimum Urbis hujus Senatium, intercesserunt, diversis temporibus; quibus non solum firmatur disciplina publica, sed etiam tranquillitas & concordia mutua, inter Academiam & amplissimum Magistratum Urbis, vel inprimis alitur ac conservatur. Di-

Dictum vero paulo ante fuit, duo *Collegium B. Virginis, Siles. Nationis proprium.* fuisse primum Academiae attributa Collegia, unum Majus in Equestri, alterum Minus in Petrino vico situm. His igitur adjectum est, circa annum Christi 1440. COLLEGIUM BEATÆ VIRGINIS, Silesiaca Nationis proprium: ad quod aedificandum Johannes Otto Münsterbergius, primus Academiae Rector, contulit pecuniam eam, quam Pragae collegerat, ad condendum ibi Collegium pro Silesiis. Sed cum mors improvisa Münsterbergii intervenisset, Popularis ipsius, Johannes Hoffmannus, quem postea Misnae Episcopum factum diximus, opus istud absolvit, & COLLEGIUM MARIANUM instituit, in quo Collegas quinque Silesios, & si libeat, sextum e Prutenis adsciendum, ordinavit.

Post hæc autem (anno CHRISTI 1456) COLLEGIUM PRINCIPUM MINUS, e vico Petrino translatum est *Collegium Minus, in vicum Equestrem, e Petrino transfertur.* in eum locum, ubi extractum modo, veteri aedificio, cernitur. Erat ante

Cauda Vulpina, Area.

ante id tempus in eo loco AREA quædam (quæ vulgo CAUDA VULPINA dicebatur nostrate lingua) quam Communitas Artium a Collegiatis Collegii Majoris (hujus enim propria erat) certa conventionē obtinuerat. Hanc aream deinde permutatione quadam a Philosophis accipiunt Collegiati Minoris Collegii Principum, atque ibi domum ædificant, & Collegium eo suum transferunt: Domum vero Petrinam totam, quam usque ad id tempus inhabitaverant, prædictis Artium Magistris relinquunt. Hæc Petrina domus, PÆDAGOGIUM vulgo dicebatur, usque ad annum Christi 1515. quo

Domus Petrina tota, Pædagogii nomine, Artium Magistris relinquitur.

Tandem convertitur in Collegium Jurisconsultorum,

GEORGIUS, Saxonix Dux, Illud convertit in Jurisconsultorum Collegium, qui antea in ambitu Templi ad D. Thomam, docuerant.

Artium Magistris attribuitur Collegium Novum, ex Equili Senatorio extructum.

Pro Pædagogio autem illo, Jurisconsultis jam assignato, Philosophis attribuit idem Princeps Collegium, quod hodie NOVUM dicitur, ex Equili Senatorio, ad pomœrii confinia, extru-

extractum; anno 1513. Quod quidem factum est, flagitante GEORGIO Principe; Senatu vero in aquis acquiescente conditionibus; & domum illam, e lapide coctili suis impensis extractam, cum habitationibus, fornicibus, cubiculis & rebus aliis necessariis, DECANO & Magistris Philosophicæ Communitatis, tradente: cujus rei documentum esse possunt amplissimi Senatus Insignia, quæ incisa in lapide, cum inscriptione, adhuc conspiciuntur in ingressu ædium, quæ posteriori loco versus moenia sitæ sunt. Nam ædificium alterum, quod spectat urbem, Communitatis Philosophicæ sumtibus totum extractum esse, publica monumenta testantur.

Equile vero Senatorium, e vico Equestri translatum est in eum locum, ubi jam conspicitur; & in quo laudatissimæ Facultatis Juridicæ Ordinarius suum, ante id tempus, habebat domicilium. Is enim in hac permutatione, e vico (ut vocant) Fori

Posterior domus Collegii
N. impensis
Senatus
adificata.

Prior extracta sumtibus
Facultatis
Artium.

Equile Senatorium translatum in Forum (ut vocant) Nostrum.

~~in vico Fori~~

*Translata &
Domus Ordini-
narii Facul-
tatis jurid. in
Petrinum.*

*Hodie Colle-
gia VI. in
universum
numerantur.*

*Colleg. Pauli-
num ex dona-
tione lauda-
riff. P. R.
Mauritii.*

*Beneficia am-
plissima poste-
riorum PRR.
Ducum & E-
lectorum Sax.
in hanc Aca-
demiam.*

Fori Novi Sedem suam in Petrinum transtulit; ubi hodie domus est Ordinarii Juridicæ Facultatis propria. Ita nimirum, progressu temporis, cum Academia crescente, Collegia quoque numero aucta & multiplicata sunt; ut primum hodie numeremus Collegium Majus, secundum Minus, tertium Marianum, quartum Novum, quintum Petrinum; quibus tandem Sextum quoque; nempe PAULINUM, anno Christi 1544. ex munificentissima inclyti Electoris Mauritii donatione, adjectum est.

Perspicitis, AUDITORES, ex his quæ dicta sunt, quomodo paulatim Universitas Lipsica vires sumserit ex illis primordiis, quæ vobis jam innotuerunt ex foundatione prima. Quod si jam ad posteriora tempora, hujus inprimis jam præteriti seculi, progrediendum esset, dies hic me citius, quam Oratio deficeret.

Prædicanda enim essent beneficia in hanc Academiam præclara & eximia Principis optimi, GEORGII, Ducis

Ducis Saxonæ, qui præter cætera operam dedit, ut depulsa illa superiorum temporum barbarie, paulatim in hanc Academiam politiores introducerentur literæ; evocato ad eam rem, ex Trevisis, viro id temporis doctissimo, PETRO MOSELLANO; quem non diu quidem superstitem habuit hæc Academia; attamen ex illius singulari eruditione fructum percepit multo maximum.

*Georgii SAX.
Ducis.*

Dicendum esset de liberalitate & beneficentia summa generosissimi Herois & Ducis Saxonæ fortissimi, MAURITII Electoris; qui non solum cœlestis doctrinæ cultum & propagationem religiosissime promovit in Universitate hac; Sed in ea quoque ornanda & amplificanda suam munificentiam, tanto Heroë dignam, prolixè demonstravit: A quo Collegium hoc, quod Monachorum ante fuerat domicilium, una cum adjunctis pagis sylvisque late patentibus, Universitati datum; œconomia amplissimis sumptibus constituta;

Mauritii Electoris.

E ta;

ta; stipendia, inprimis Theologica, magno numero ordinata; Salaria denique Professorum, munificentissime aucta & amplificata sunt.

Nec vero prætereunda esset in hac commemoratione, Munificentia, Cura, Vigilantia, Pietas eximia, potentissimi quondã & Illustrissimi Saxonix Ducis & Electoris AUGUSTI; cujus merita, tum in Ecclesiam Christi, tum Academiam hanc, amplissima extare scimus: ut & laudatissimæ memoriæ Principis, CHRISTIANI PRIMI, Electoris Saxonici; cujus erga Academiam hanc affectio paterna, studiumque in ea augenda & illustranda incredibile, adhuc quodammodo ante oculos nobis obversatur.

*Electoris
Augusti,*

&

*Christiani
Primi.*

*Sereniss. & Illu-
strissimorū
nostri tempo-
ris Principum:
Christiani I I.
Electoris;
Johan. Geor-
gii, &
Augusti, Sax.
Ducum &c.*

Idem denique prædicandum es-
set in hoc, nostri temporis, Sere-
nissimo Principe CHRISTIANO SE-
CUNDO, Saxonix Duce & Electore,
Domino nostro clementissimo, qui
cum Generosissimis Principibus,
Fratribus, JOHANNE GEORGIO & AUGU-
STO,

sto, Saxoniae Ducibus Illustrissimis, similiter in eam curam, vel maxime incumbit, ut tum verbi coelestis & salvifici thesaurum incomparabilem, in his regionibus, integrum incorruptumque conservet; tum statum hujus Academiae, tanquam nobilis officinae pietatis & honestarum Artium, quam florentissimum ad posteros transmittat.

Verum neque ratio temporis, id permittit, neque vestra (Auditores omnium ordinum eminentissimi) in auscultando æquanimitas, mea opinione, hoc patitur. Quare & cætera hic prætermittenda, & in aliud tempus reservanda sunt, de quibus omnino etiam dicere hoc loco constitueram: ornamenta, inquam, eximia quædam & prorsus singularia hujus Academiae: Viri, qui hisce præteritis seculis eminuerunt in Universitate hac, ingenio & doctrina celeberrimi: Beneficia

E 2 Dei

† Quæ hic relicta sunt, exponentur accurate (vid. Des.) in Fastis seu Annalibus Academiae.

*E diversis
cladibus felici-
titer, usque ad
hæc tempora,
emerfit Aca-
demia.*

Dei immensa, quæ multis in parti-
bus, & inprimis accensa verbi divini
luce clarissima, in has oras & Acade-
miam hanc uberrime, nostra & Pa-
trum memoria, redundarunt: de-
nique etiam clades studiorum atque
adversitates, quas perpessa est hæc
Academia diversis temporibus, a
bellicis tumultibus, ab ingruentibus
periculis funestæ & diræ pestilitatis,
a Magnorum & præstantium viro-
rum obitu, & aliis quibusdam cau-
sis; e quibus tamen omnibus felici-
ter illa, per Dei gratiam, jam inde
ab initio, semper eluctata est.

*Gratie Deo
debentur, pro
luce, quæ no-
stris tempori-
bus affulsit,
literarum &
Artium
omnium.*

Id unum forte, propter adolescen-
tes studiosos, suppressendum hoc
loco non est: gratias nempe Deo
præpotenti immortales, nos iterum
atque iterum debere, quod inprimis
hoc proxime præterito seculo, tam
clara lux doctrinarum & Artium o-
mnium, nobis affulserit. Quanta
enim barbaries superiorum tempo-
rum, quantæ fordes & tenebræ fue-
rint in doctrina literarum & Artium,
mani-

similiter est

manifestum omnibus est. Non de- *In tenebris*
 erat quidem ardor & cupiditas di- *superiorum*
 scendi, temporibus illis: sed qui fa- *temporum di-*
 cultatem aliquam & lucem ad do- *scendi ardor*
 cendum afferrent, admodum pauci, *ingens, sed*
 imo nulli reperiabantur. *occafio nulla.*

Testantur nostræ matriculæ, quan- *Gradus & Ti-*
 tus fuerit, in illo priori barbaro se- *tuli honorum*
 culo, discensium concursus ad hanc *Scholastic. in*
 Academiam; quanti fecerint pleri- *magno precio.*

que omnes, summo etiam & illustri *Multi Nobiles*
 genere nati, *Spa. Scia* illa seu præmia, *adolesc. imo &*
 vel potius testimonia eruditionis & *Comites, &*
 doctrinæ publica, quæ bonarum Ar- *Principes,*
 tium & aliarum disciplinarum Can- *Baccalauræi*
 didatis, etiam hodie (non nisi Gra- *Philosophiæ*
 duum observato ordine) præclaro *creati.*
 Majorum instituto, conferri in hac
 Academia solent. Non tantum e-
 nim juvenes præcipuæ nobilitatis,
 magno numero, priori illo dignita-
 tis Scholasticæ gradu, qui Baccalau-
 reorum est (ne quid de cæteris di-
 cam) ornari voluerunt in hac Aca-
 demia: sed etiam COMITES & BARONES,
 imo Illustres Imperii PRINCIPES.

*Joannes PR.
de Anhalt.*

Docent Monumenta Philosophi-
ca, anno Christi 1448. JOHANNEM
PRINCIPEM DE ANHALT, Ascaniæ Co-
mitem, Baccalaureum Philosophiæ
& Artium publice renunciatum fu-
isse; Decano id temporis Bartholo-
mæo Franco, Lipsico. Nec veritus
est JACOBUS quidam, ABBAS Mona-
sterii S. Martini apud Colonienfes,
& idem CONSERVATOR Universitatis
studii Colonienfis (ut diserte nomi-
natur in Matriçula) inter primi Gra-
dus seu Tituli peritores, nomen su-
um in hac potissimum Academia
profiteri; anno Christi 1442.

*Jacobus qui-
dam Abbas,
Conservator
Academię
Colonienfis.*

Sed hi ipsi, in tanto etiam cõta-
tu & ardore studiorum, non potue-
runt eum, quem optarunt, fructum
ad Ecclesiam & Rempublicam affer-
re: ut nec alii, qui in illa prorsus
infelicia tempora inciderunt; do-
nec tandem, elapso isto quasi fatali
infcitiæ & barbariei seculo, doctri-
narum & Artium omnium lumen,
Dei beneficio, Patrum nostrorum
memoria, iterum accensum est.

*Fructus Stu-
diorum imper-
fectus, superio-
ri tempore.*

Quam

Quam ad rem in nostra hac Academia, annis ab hinc paulo minus C. sub inclyto Saxoniae Duce GEORGIO, plurimum profuit eruditio & doctrina singularis illius, de quo ante dixi, Viri egregii, PETRI MOSELLANI. Is enim, cum linguarum cognitione praecleara instructus esset, primus in hac Universitate, post RICHARDUM CROCUM Britannum, (qui & ipse Graecas literas aliquandiu jam in hac Schola docuerat) magno studio coepit illustrare bonas artes & literas: de quo viro, & de statu simul hujus Academiae, id temporis; imo & de Senatu Urbis honoratissimo, haud gravate audietis Erasmum in Epistola ad Ducem Saxoniae Georgium, hoc modo scribentem:

Tuis nimirum (inquit) auspiciis, laudatissime Princeps, tuaque munificentia, Lipsiensis Academia jam olim celebris, ac solennibus illis studiis florens, nunc politioris literaturae ac linguarum accessione per te sic est ornata, ut vix ulli ceterarum cedat. Tua benignitas excitavit atque evexit ingenium PETRI MOSELLANI, juvenis Petr. Mosell.

Primus in hac Academia, bonas artes & literas illustrabit Petr. Mosellanus.

Judicium Erasmi de Mosellano; deque Academia hac & Urbe.

magna jam eruditionis, sed spei longe maxima. Eadem (inquit porro) HEINRICUM STROMERUM, Virum integritate summa singularique prudentia jam pridem spectatum allexit in istam Urbem; ut & Scholæ decus esset, eximie doctus Medicus, & Civitatis Senator gravissimus. Eadem SIMONEM PISTORIUM, Ordinarium Juris Professore, ornat & fovet. Eadem GEORGIUM a BREYTENBACH, virum non minus clarum Juris Professione, quam generis Imaginibus. Atque optimi Principis exemplum imitatur Senatus pene universus, cum Magistratibus ceteris, optimis studiis ac virtutibus honorem modis omnibus habens. Quos omnes tam procul semotos a nobis, tamen ex amicorum literis, publicæque famæ præconio cognovi. Hæc Erasmus, ad PRINCIPEM GEORGIUM, annis ab hinc XC. de Mosellano, & hac Academia nostra.

Mosellanus, re adhuc imperfecta, moritur.

Quamvis autem Mosellanus, † morte præreptus immatura, non potuit opustam præclarum & eximiū, quod

† Venit in hanc Academiam Mosellanus, anno 1517. Obiit an. 1524. Ætatis suæ 31. Sepulchrum illius hæc verba habet, incisa lapidi, in Æde D. Nicolai: Μὴτος ἔην ἔτος μορφῆν, γνάμην δὲ μέγιστος.

quod instituerat, absolvere: tamen
 alii mox successerunt in hoc litera-
 rum & doctrinae studio: & inter hos
 praecipue, duo illi *φασίτες* univer-
 sae Germaniae, PHILIPPUS MELAN-
 THON & JOACHIMUS CAMERARIUS;
 qui ambo literas politiores (hic in
 nostra, ille in vicina Witebergensi
 Academia) magna fide & industria
 docuerunt; & ad nostra usque tem-
 pora, felicissime, aeterni Dei bene-
 ficio, propagarunt. Et in hac qui-
 dem Academia, *παραστάτης* habuit
 Camerarius eruditissimos, in diver-
 sis scientiis & artibus: D. WOLFG.
 MEURERUM quidem (Magnifici no-
 stri Rectoris parentem, *πέν ἐν ἀγ. οἰς*)
 tam in Medicina, quam Philoso-
 phia excellentissimum Virum, &
 utriusque L. peritissimum: in literis
 vero Hebraeis BERNHARDUM ZIGLE-
 RUM: in Mathematicis JOACHIMUM
 RHETICUM, JOHANNEM HOMELIUM, VA-
 LENTINUM THAVAM: Nec minus ca-
 terae Facultates supremae suos quo-
 que artifices habebant celeberrimos.

*Ejus, in hoc
 genere, Δαδδ-
 χσι; Melan-
 thon & Ca-
 merarius.*

*Παραστάτης
 Camerarii in
 hac Acade-
 mia.
 D. Wolffg.
 Meurerus.*

*Bernh. Zigl.
 Joach. Rhet.
 Job. Homel.
 Val. Thava.*

*Nostri seculi
felicitas.*

Inde nimirum a sordibus superiorum temporum repurgata & emendata disciplina omnes, explosa Sophistica, illustrata Theologia, correcta juris scientia, restituta Medicina, ex tenebris barbarieque in lucem revocata Philosophia: denique his ipsis artibus nitore suo reddita atque instaurata est tota Academia.

SED Orationem abrumpo. Tempus jam abiit: SECULUM SECUNDUM occidit: TERTIUM & NOVUM seculum, per Dei gratiam, feliciter illuxit.

*Epilogus, con-
stans Gratia-
ram actione
& voto.*

In hujus exorsu, jam ad TE convertimus oculos & animos nostros, ô Misericors & sempiternus DEUS, omnium temporum & seculorum conditor: Tibi pro immensa tua misericordia & bonitate gratias agimus immortales, quod non solum excitasti in his Misniae oris, & in hac florentissima Urbe, salutarem illam verbi salvifici & omnium doctrinarum & Artium honestarum officinam; ex qua tot hactenus Ecclesiae tuae & Reip. Christianae electa organa, in universam

versam Germaniam & alias finitimas atque exteras terras, tua gratia, prodierunt: sed eandem quoque præpotenti tua dextra, contra Saram, qui hostis est doctrinarum & Artium bonarum, omnesque hominum inquietorum molitiones exitiosas atque pestiferas benignissime, per duo jam secula, conservasti: accendisti in ea, Magni LUTHERI nostri ministerio, lumen splendidissimum sanctissimi verbi tui: artes omnes & disciplinas, Ecclesiæ Tuæ & communi societati hominum utiles & necessarias, per viros in omni genere doctrinarum excellentissimos, ad hæc usque tempora, propagasti: cumulaisti denique nos omnes beneficiis aliis, tam corporis, quam animi, innumerabilibus.

Fac quæsumus, æterne ac benignissime Deus, ut hoc quoque seculum almæ Universitati huic, & omnibus nobis, & qui post nos futuri sunt, felix, faustum, fortunatumque illucescat. Conserva in hujus quoque

quoque Centenarii & temporum
 fequentium decursu, clarissimam
 lucem verbi TUI sacrosancti: Pro-
 tege militantem inter hostes trucu-
 lentissimos Ecclesiam: tuere, ac spi-
 ritu sapientiæ & roboris indue, serene-
 nisimum S. Imperii Romani Se-
 ptemvirum & Electorem Saxoniam,
 CHRISTIANUM SECUNDUM; Fratres-
 que Celsitudinis ipsius generosissi-
 mos, JOANNEM GEORGIUM & AUGU-
 STUM, Principes & Duces Saxoniam
 inclytos, Dominos & Mæcenates
 nostros clementissimos; cum omni-
 bus iis, qui sunt de inclyta domo &
 stirpe Saxonica; ut portas gloriæ tuæ
 latisime pandant, & hanc laudis &
 divinæ gloriæ Tuæ officinam, in
 posterum quoque benigne susten-
 tent, protegant, amplificent.

Da, clementissime Pater, ut non
 desinant prodire ex stirpe hac ge-
 nerosissima, qui serie continua, &
 hoc seculo & futuris temporibus,
 sanctissimo nomini Tuo serviant,
 Ecclesiæ Tuæ, artibusque bonis &
 lite-

literis optatum hospitium præbeant; denique inclytum hunc Ducatum Saxonicum tua gratia, quam florentissimum, ad ultimam posteritatem transmittant.

Respice, ô benignissime Pater, hanc quoque Urbem & Remp. imo Regionem universam, oculis Tuæ Misericordiæ; averte ab ea pestem, famem, bella, discordiam: & conserva nos omnes in veritate tua.

Gratia quoque tua & virtute præpotenti conserva lucem Evangelii Tui, quod in finitimis provinciis, tua immensa bonitate, inter Medias tenebras Pontificias, hoc tempore iterum emicare nonnihil incipit. Erige (si visum est sanctissimo Nomi-
mini tuo) e ruderibus, quibus oppressa jacuit hæctenus, salutarem illam Artium & doctrinæ officinam, quæ tanquam MATER olim hanc nostram Academiam peperit; ut post tantum tempus, læta iterum ac quasi regenita e squalore diuturno emergat, ac cum inclyta Uni-
versi-

66 PANEGYRICUS SECULARIS

*Numerus
Scholarium,
qui CG. anno-
rum interval-
lo, recepti sunt
in Matricu-
lam Acade-
mie.*

veritate hac (quæ duorum præteri-
torum seculorum decursu, in album
suum, ac quasi gremium maternum,
adolescentes ac juvenes ingenuos
SEPTUAGIES MILLE circiter recepit)
etiam ineunte hoc seculo, & sequen-
tibus temporibus, vel millies cente-
na millia gignat eorum, qui TE,
cœlestem ac Misericordem Patrem,
cum Filio coæterno, Redemptore
nostro, & Spiritu sancto, DEUM
unum & trinum, præpotentem, æter-
num, gloriosum, laudent &
celebrent, infinitis seculo-
rum seculis.

D I X I.

PRO-

PROGRAMMA ACADEMICUM
 IN QVO BREVITER ET
 STRICTIM EA COMMEMO-
 rantur, quæ fufius oratione
 præcedenti expofita funt.

RECTOR ET SENATUS CONSI-
 lii Perpetui in Academia
 Lipfienfi,

ANnus hoc tempore (glorio-
 fi ac præpotentis DEI gra-
 tia) finitur DUCENTESIMUS;
 ex quo alma hæc Universitas ftudii
 Lipf. e vicina gente Bohemorum,
 ejusque Urbe & Academia Pragen-
 fi, tanquam colonia quædam, in
 hanc oram, & Urbem Mifniæ flo-
 rentiffimam, fingulari Numinis pro-
 videntia, non fine ingenti ordinum
 omnium, Urbis & Ditionis hujus in-
 clytæ, applaufu ac congratulatione,
 primum deducta eft. Causam at-
 que occasionem primam fuiſſe ac-
 cepimus, Pragenfis Academiæ, quæ
 id temporis copioſiſſima erat, & ftu-
 diis

diis liberalibus, doctisque hominibus, numero pene incredibili, afflu-
 ebat, dissipationem; exortam ab in-
 restinis motibus, odiisque ac confi-
 ctionibus acerrimis, quæ tunc, inter
 initia *διχοστασίας* Husitica, de prin-
 cipatu seu regimine Academia, inter
 duas primarias Nationes, Germa-
 nicam & Bohemicam, exarserant.
 Nam dejecti, Regia sententia, de
 principatu Germani (quem ante id
 tempus, in Electione Rectoris, &
 Examinibus, cunctisque aliis consi-
 liis & deliberationibus publicis, ex
 CAROLI IV. Imperatoris constitutio-
 ne tenuerant) usque adeo commoti
 sunt animis, ut de relinquenda Pra-
 gensi Universitate, conjunctis sen-
 tentiis, statim consilium caperent;
 jurejurando etiam interposito, ne
 quisquam Germanorum, post cate-
 rorum discessum, in eo loco, stu-
 diorum gratia, remaneret. Ea igitur
 re factum est, ut Anno CHRIS-
 TI M. CCCC. IX. cum publicata
 jam esset Regis sententia, Germani
 in

in magna frequentia Nationum omnium, presentibus quoque Consulibus majoris Civitatis Pragensis, INSIGNIA RECTORATUS; nempe Sigillum Universitatis, Statuta & Matriculam; per *M. Henningum Boldenbagen*, id temporis Rectorem Academiae Pragae, eumque postremum e Natione Germanica, Solemni adhibita Protestatione, deponerent: Die nimirum XI. M. Maji, circa horam I. post Meridiem: atque inde, paucis interjectis diebus, e Civitate Pragensi abirent universi: tanto numero ac multitudine, ut intra octiduum, Magistri, Doctores, Baccalarei & Studiosi, ferme VICIES MILLE (imo, si credimus Hageco, Scriptori Boh. QUADRAGES MILLE) ex Bohemia discesserint. Cum vero alii (ut fit) alio commigrarent, ut hospitium Musis, sedemque idoneam quaerent; in hanc quoque regionem, vicinam Bohemiae, & praecipue in Urbem Lipsensem, magna catervae studiosorum (numerum ajunt excrevisse ad Duo MILLIA) Duce &

F

Autore

Autore JOANNE HOEMANNO Suidni-
 censi Silesio, cujus tunc præcipua au-
 toritas erat, confluerunt; & se sua-
 que studia contulerunt in fidem &
 patrocinium laudatissimi Principis,
 FRIDERICI, cognomento BELlicosI,
 Primi ex inclytæ Stirpis Saxonicæ
 Ducibus (e Marchionum Misnensi-
 um profapia) SEPTENVIRI & ELE-
 CTORIS; qui sapientia, fortitudine
 ac potentia, inter Imperii Principes,
 maxime ea tempestate eminebat.
 Hic Princeps sapientissimus, cum di-
 gnitatem studiorum liberalium, uti-
 litatemque inde ad omnes vitæ hu-
 manæ partes promanantem, satis in-
 telligeret, patronum se perbeni-
 gnum exhibuit dissipatis & exulan-
 tibus Musis; Dum non solum eas,
 cum Principe inclyto, WILHELMO
 Fratre, liberalissime recepit, & in hac
 urbe ac sede collocavit; Sed etiam
 præsidiis necessariis atque immuni-
 tatibus ira sepsit, ut non ad seculum
 unum aut alterum, sed ad perpetui-
 tatem quandam egregie comparata
 omnia videri possent. Deerat ad-
 huc

huc Confirmatio usitata a superiori Potestate; quam & ipsam, more ac consuetudine temporum illorum, commodavit ALEXANDER V. Pontifex summus, qui privilegia Novæ huic Academiæ largè liberaliterque contulit; diplomate misso ex urbe Pisis (ubi Papalem non ita pridem obtinuerat eminentiam) die IX. M. Septembris, ejusdè anni M. CCCC. IX. Quod diploma cum brevi post allatum huc esset, Constitutio demum Novæ Academiæ Lipsensis, in Cœnobio Canonorum Regularium ad D. Thomæ (præsentibus inclytis PRR. Fundatoribus, cum Episcopis, Prælatibus, Magistris & Doctoribus, magno numero congregatis) solenniter publicata fuit anno eodem, Feria secunda, post primam Dominicam Adventus Domini; quæ hoc anno in diem IV. M. Decembris incidit. Hic igitur est Natalis, hic ortus, hæc prima quasi incunabula Universitatis Lipsicæ; quæ sicut matrem habet Academiam Pragensem Bohemicam; ita Aviam Parisiensem

in Galliis, & Proaviam Bononien-
sem in Italia, non immerito agno-
fcit. Nam multa habet, tum in ipsa
Constitutione, tum Privilegiis, cum
prædictis his Academiis communia;
ut instar generosæ stirpis velut enata
ex illis atque profeminata esse, non
sine causa, videatur. Quemadmo-
dum vero præclare hanc Academi-
am constituerunt Fundatores primi,
Principes sempiterna memoria di-
gnissimi: Sic eandem multis acces-
sionibus locupletarunt, ornarunt &
auxerunt, annis sequentibus, illu-
strissimæ Prosapia Saxonica Princi-
pes & Electores laudatissimi. Nam
& horum opera postea impetratum
fuit Privilegium memorabile SIXTI
Pontificis, quo cavetur; *Ne membra
Academiae Lipsicae ad extraneum trahan-
tur iudicem*; Quod Privilegium anno
Christi M. CCCC. LXXXI. editum
est: Et THILONI, Episcopo Merse-
burgico, eodem tempore datum est
negotium, ut quandam Academiae
Correctionem susciperet, inque or-
dinem, quæ lapsu temporis deprava-

ta aut dissipata quoquo modo viderentur esse, redigeret: Quod factum ab eo fuit, anno LXXXIII. post M. CCCC. a nato Salvatore. Extant etiam beneficia in hanc Academiam præclara & eximia Principis optimi, GEORGII, Ducis Sax. qui præter cætera operam dedit, ut depulsa barbarie, paulatim in Academiam hanc politiores introducerentur literæ; evocato ad eam rem, ex Trevisis, viro egregio, PETRO MOSELLANO; cujus quidem opera non diuturna, sed tamen admodum utilis & fructuosa huic Academiæ fuit. Sequutus est tandem generosissimus Heros, & Dux Saxoniae fortissimus, MAURITIUS Elector, qui non solum cœlestis doctrinæ cultum & propagationem liberalissime promovit in Universitate hac: sed in ea quoque ornanda & amplificanda suam munificentiam, tanto Heroë dignam, prolixè demonstravit. Nam ædes Paulinas, quas Monachi ante possidebant, cum adjunctis aliquot pagis & Sylvis, Universitati liberalissime

-maboup F 3 dona-

donavit; Oeconomiam in iisdem, pro tenuioris fortunæ studiosis, instituit; Certa stipendia, Theologica præsertim, ordinavit; Salaria Professorum amplificavit & auxit. Quibus adjumentis, divinis & humanis, emendata est Academia tota, explorata Sophistica, & facta in omnibus disciplinis doctrina illustrior; Repurgata Theologia, aucta juris scientia, correctâ Medicina, & ex tenebris barbarieque revocata Philosophia, & reducta in forum eloquentia. Hunc statum Academiæ, satis florentem & integrum, non solum postea conservavit Potentissimus & Illustrissimus Saxonæ Dux & Elector Augustus; Sed multis etiam modis, universali edita Reformatione, clariorem eundem illustrioremque reddidit. Nec minori cura atque sollicitudine in eam rem incubuit laudatissimæ memoriæ Princeps, CHRISTIANUS I. Elector, Filius; cujus erga Academiam hanc affectio paterna, studiumque in ea augenda & illustranda incredibile, adhuc quodam-

quodammodo ante oculos nobis omnibus obversatur. His vero Nutritiis Academiae nostrae, τὰς ἐν ἐπιτροπείᾳ, benignissimis ac munificentissimis, accedit hac nostra quoque tempestate serenissimus Princeps, CHRISTIANUS II. Saxoniae Dux & Elector &c. Dominus noster clementissimus; qui cum Generosissimis Principibus, Fratribus, JOHANNE GEORGIO & AUGUSTO, Saxoniae Ducibus Illustrissimis, similiter omni cura studioque hoc ipsum agit, ut cum verbi caelestis doctrina sincera atque incorrupta, haec quoque Academia sit, & permaneat in posterum, quam florentissima. Quam paternam voluntatem, & affectionem clementissimam, multis hactenus signis & documentis ostensam evidentissimis, ut etiam deinceps serenissima ipsius Cellitudo, cum Fratribus Illustrissimis retineat erga bonas artes ac literas, earumque Doctores fideles, ac cultores industrios; & simul in hoc munere gubernationis eminentissimae, vivat, valeat, & tam corpore,

quam animo diutissime floreat;
Deum misericordem ac præpoten-
tem, ex intimis pectoribus, merito
precamur univèrſi.

Ex his, quæ commemorata ha-
ctenus sunt, perspicuum esse arbitra-
mur, unde prodierit, a quo fundata,
qua ratione constituta, quibus ac-
cessionibus & præſidiis aucta firma-
taque sit Academia nostra. Porro
ſi jam utilitates & commoda multi-
plicia percensere vellemus, quæ ex
Academia nostra in laudatissimam
hanc Rempublicam, in hunc Miſniaë
ducatum florentissimum, in alias
longe diſſitas Nationes atque Pro-
vincias uberrime redundarunt, non
ſolum charta nos, ſed etiam verba
deficerent. Id certum eſt, ſapient-
tissimum Principem Fundatorem
hujus Academiae, rem feciſſe æterno
Deo imprimis gratam, Urbi vero &
provinciae huic, imo Orbi Chriſtia-
no toti, apprime utilem & ſalutarem;
Nec melius de ſuis poſteris mereri
eum potuiſſe, ſi vel totius regni Bo-
hemici opes & Theſauros in Miſni-
am

am importasset. Ex hac enim Academia, per totos jam annos CC. decus eximium & sempiternum literarum, & simul verbum cœleste; sincerum & incorruptum, in omnem hunc Ducatum, & Orbem latisime emanavit. Lipsia igitur hæc, quæ ante fundatam Academiam, non nisi Misniæ, aut certe Mercatoribus tantum exteris ab emendis vendendisque mercibus nota erat; ab eo tempore cœpit esse nobile Emporium rerum longe preciosissimarum, quæ animum hominis scientia liberali, linguam eloquentia, vitam ipsam virtutibus pulcherrimis ornant, muniunt, locupletant. Unde Respublica hæc nominis sui famam, non modo per vicinas terras, sed etiam per universam Europam & alias quoque Mundi partes, ubi Musis & humanitati locus est, longe lateque disseminavit.

Id vero tantum beneficium, a præpotenti Deo nobis in hujus Academiae conservatione benignissime præstitum, cum par sit omnium

ore deprædicari, gratisque agnosci animis; præsertim hoc tempore, quo SECUNDUM a fundata Academia definit, & jam novum idque TERTIUM init SECULUM: Idcirco de Serenissimi Electoris nostri sententia ac voluntate clementissima, visum est, publico hoc programme FESTIVITATEM ACADEMIÆ SECULAREM indicare; hortarique ac commonere omnes scholasticæ nostræ Jurisdictioni subditos, ut Feria secunda post I. Dominicam Adventus (quæ lux natalis est Academiæ nostræ; incidens hoc anno, in diem IV. M. Decembris) ad eam solennitatem frequentes conveniant, & nobiscum vota ad Deum præpotentem, pro alma hac Academia, ejusque conservatoribus inclytis, serenissimo Electore, & Illustrissimis Ducibus Saxonie, cum religiosa & devota pietate faciant. Ad quam solennem actionem celebrationemque & invocationem divini nominis seriam & ardentem, ut paulo magis exuscitentur atque inflammentur pia pectora;

ra; non abs re etiam fore visum est, duas haberi, pridie ejus diei, conciones Ecclesiasticas, in oppidanis templis, ad eandem festivitatem secularem præcipue accommodatas. Quibus concionibus duabus rursus una, die altero, accedet homilia ad populum, in Parochiali templo ad D. Nicolai: & per hanc quasi initium festivitatis Academicæ fiet. Ea finita demum (circiter VIII. horam) mox solenni comitatu in Templum inde Paulinum ibitur; atque ibi cætera, quæ festivæ hujus solennitatis propria sunt, tandem peragentur.

Quod ergo reliquum est, studiosam præcipue juventutem monemus & hortamur denuo, ut prædicto die ad celebrandum hunc ducentissimum Academiae Natalem mature confluant, nec tantum corporibus sed etiam animis præsto sint, audiantque ac cognoscant per silentium ea, quæ in seculari hac Panegyri dicentur, tum de Academia ipsa, ejusque fundatione, incrementis & fortuna mirabili per duo præterita secula;

cula; tum de utilitatibus immensis, quæ ex Academia hac partim in uniuersum Misniæ Ducatum, partim in alias terras atque provincias uberri-
me emanarunt. Cogitent præterea, quantum sit Dei beneficium, quod tanto tempore locum hunc uoluerit esse exoptatum hospitium Musarum, hoc est studiorum liberalium, & Ecclesiæ Christi salutarem officinam; Gratias eidem agant deuotissimis pectoribus, pro cœlesti auxilio præstito hæctenus Ecclesiæ Christi in his oris, & inclytæ urbis hujus Academia; supplices quoque futurum hoc seculum & si quæ porro sequentur tempora, diuinæ protectioni commendent. Denique (ut decet Christiana pectora) cum lætitia ac iubiloso festum hoc agant seculare; QVOD NEMO NOSTRUM VIDIT, NEMO VISURUS EST. Pp. Lipsiæ sub exitum seculi secundi a fundata Academia; qui incidit in ultimum Mensem anni M. DC. IX. a nato Salvatore.

Αγαλλίσματα,

Ἀγαλλίαμα,

in

Solennem

Jubilæi primum-Anni,
Secularis toti Academiae Secundi
Festivitatem,
sub

Receptoratu hyberno

Magnifici Viri

DOMINI
CHRISTOPHORI
MEURERI,

Philosophiæ & Medicinæ Doctoris,
Mathematicum Professoris
&
Physici Ordinarij;

Anno 1609.

Postridie I. Adventus Mense
Decembri,

Factum & affixum ad D. Pauli,

a

M. VALENTINO HARTVNGO
Lipsiensi P. L.

ILLUSTRISSIMI ATQUE POTENTISSIMI
Principis, Electoris
CHRISTIANI SECUNDI,

ad
Annum Jubileum
Legato

Nobiliss. & Splendido Viro, Dn. Godefrido a Wolfers-
dorf, *heredit. in Marckersdorf & Dölsitz, Weissen-*
felsensis arcis Praefecto & Curiae Suprema
Lipsiensis Assessori &c.

ILLUSTRISSIMI ET PIENTISSIMI
Ducis

JOANNIS GEORGII,

Episcopi Martisburgensis Legato
Nobilissimo & strenuo Viro, Dn. Nicolao a Saack, he-
redit. in Dölsitz am Berge/ &c.

Reverendissimi Capituli Martisburgici
Legatis

Nobilissimis & Excellentissimis viris

Dn. Alberto a Köhschwart.

Dn. Eustachio Mullero J. U. Doctori &c.

Et deniq; celeberrimae Academiae Wittebergicae
Reverendis, Magnificis, Excellentissimis & clarissimis
Legatis Quatuor-viris

Dn. Leonharto Huttero SS. Theol. Doct. & Professori.

Dn. Bartholomaeo Reufnero J. U. D. & Ordinario.

Dn. Danieli Sennert Med. Doctori & Professori.

Dn. Jacobo Martini Logicae Profess.

Magnificis meis Dominis & nimio opere
observandis Patronis,

Pro nominis memoria vel in alterum Jubileum
propaganda, offero Poëta.

Jubila principium; medium sunt jubila; totum
Jubila sunt hodie, jubila finis erunt.

Jubila prima, DEUS, Tibi; jubila CHRISTE se-
cunda;

Tertia sint, FLATUS, jubila, Sancte, Tibi
Cujus ab auspicio TRIADOS nunc altera surgunt
Lipsiaco fauste Secula Gymnasio.

Jubila pro dono sint clara superstitute vita;

Jubila presentis proque nitore diei.

Jubila proque bonis aliis, quibus obruis omni
Nos, Pater alme, foco; nos, Pater alme, loco.

Jubila divino cantent reverenter honori

Angelici, nullo jubila fine, chori.

Jubila per celsas iterent Genii ætheris arces,

Sancti perque auras jubila quarta ferant.

Vox sonet una, DEO sacra jubila sunt. Re-
clament

Omnia, sint nostro jubila prima DEO.

Jubila prima DEO: sed & altera jubila CHRISTO;
Tertia SPIRITUI concinitote sacro.

Jubila deinde DUCES: sed jubila quinta Sereno
Guttare PRÆLUSTRES exseruisse velint.

Jubila enim merito fuerint PRÆLUSTRIA. Nobis
Jubila tu priinum, DUX ANIMOSE, facis.

Clanguit ad ravim tuba jubila, jubila coelo

Plurima eunt, votis jubila foeta suis;

Dum

Dum schola de certis indignabunda querelis
 Praga abit, ad Philyræ dumque adit illa lares.
 Jubila quot pueri tum, jubila quanta puellæ,
 Jubila quanta Viri, jubila quanta senes
 Effusi ad portas dederint, mirabere. Ut ingens
 Agmen apum, Sophiæ convolat ista cohors.
 Jubila continuant reliqui constante tenore;
 Jubila MAURITIUS sed sibi plena movet.
 Jubila MAURITIUM tollent vel ad orbis utrumq;:
 Jubila jam sonitu conduplicanda, polum.
 MAURITIO muros Academia debet avitos
 Paulinæ priscis ædis imaginibus.
 MAURITIO pagos Academia debet avitos,
 Debet & e sylvis ligna recisa suis;
 Pluraque MAURITIO debet. Date jubila, lauto
 Jubila complosu ferte referte Duce.
 Quin cinis ILLUSTRIS bona jubila sentiat olim
 Insigni certa spe redivivus humo.
 jubila an AUGUSTO non sint Augusta Dynasta?
 Jubila voce pari? jubila luce pari?
 Cessit enim in vere-MAGNI vestigia FRATRIS,
 Et quoque concessit munera magna Sophis.
 Jubila per canos maneant hæc sera nepotes;
 jubila cum tanto sint bene digna Duce.
 Jubila CHRISTIANUS sibi demeret optima PRI-
 MUS,
 Cujus & excelsas hæc schola sensit opes;

Ac

Ac mage sensisset, nisi livida mentis amicam
 Herois vitam dissecuisset acus.
 Jubila prælustri quid subdola Parca Dynastæ
 Invidet? ô manes jubila habete pii!
 Jubila CHRISTIANUS sibi discupit alta SECUNDUS,
 Proque serena suis jubila muneribus!
 Euge abavis & avis felicior! Euge parente
 Prosperior! soli jubila visa tibi.
 Jubila centenos tantum celebrata per annos,
 Jubila bis Celsis te Duce facta scholis.
 Retro annis aliquod Viteberga: sed auspice Te, unum
 Vidit & exegit, quem Philyrea videt.
 Jubila CHRISTIANO sint promta secunda SECUNDO,
 Jubila CHRISTIANO jam peragenda modo.
 Jubila, qui Dux es, qui CANCELLARIUS audis
 Huic Academix, jubila nulla tibi,
 JANE GEORGI, inquam, fiunt? si nulla Camœnæ
 Jubila concinnent, illa Diana dabit;
 Jubila per saltus tibi per tractusque ferarum
 Et sylvas Fauni Naiadesque canent.
 Jubila Pierides, licet ipsa Diana sileret,
 Ob meritas laudes, Dux GENEROSE, cient.
 Jubila Sionides aucta pro prole tonabunt,
 Munere quo gaudet Misnia tota sibi.
 Jubila PRÆLUSTRI canite en INFANTULÆ in almis
 Cunis, ac somnos conciliate sonis.
 Jubila at AUGUSTUS nec forte minora poposcit,
 Jubila RECTORI dum sibi visa semel
 Splendide & auguste. Quid, quæso, nitoris haberet
 Secula præsentis si fruerentur HERO?

Scili-

Scilicet ad spectu se pasceret hocce Lyceum
 Atque darent magno jübila magna Duci:
 Jübila cum votis Dux accipe, vive, perite
 Doctus item doctos perge fovere Viros.
 Quin etiã VIDUA & conjux ILLUSTRIS utrinque
 Jübila promereant, proque salute ferant.
 Nec tamen ILLUSTRIS sileat Legatio: verum
 Jübila crebra canant; jübila crebra sonent.
 Nec tamen externi proceresque Virique Lycei
 Leucorii demum jübila clara præmant.
 Jübila MAGNIFICUS porro, quatuorque Decani,
 Atque Professores jübila mista movent.
 Et merito. Quis enim potius deberet & illud
 Mallet, idemque cohors jam studiosa facit.
 Ecce polus vario distinctus puriter orbe
 Jübila concentu prolicit harmonico.
 Æolidæ fratres jam jübila murmure miscent,
 Fluctus & assurgens jübila multa ciet.
 Jübila de turri major campana minorque
 Ingenti sonitu disvariata dedit.
 Singula quid referam modo jübila? jübila nulli
 Non sunt in lingua aut jübila in ore virum.
 Jübila conduplicate, manu complodite utraque,
 Jübila ter vestris ingeminate animis.
 Jübila, jübila, jübila, jübila, jübila: sed faux
 Rauca, sed hæcce brevis jübila charta facit.
 Sola MAGISTRATU restant pro jübila nostro.
 Nullus enim moritur RECTOR in imperio.
 Jübila læta valete, suoque Poeta quod olim,
 Crediderim liquido, fecerit officio.

F I N I S.

Jubi-

Jubilare Carmen

In

A C A D E M I A
L I P S I E N S I,

Cum ea maxime solenni festivitate
instituta, annum Secundum Centesimum
nunc primum celebraret,

Die IV. M. Decemb. anni 1609.

Dictum

a

M. CUNRADO BAVARO
HALLENSI, POETICES PROFESSORE:
Majoris Principum Collegii Collegiato.

Accessit

LAUS LIPSIÆ

peculiari Carmine celebrata.

Handwritten text at the top of the page, likely a title or header, which is mostly illegible due to fading.

Large, faint, mirrored text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Second line of large, faint, mirrored text, likely bleed-through.

Third line of large, faint, mirrored text, likely bleed-through.

Fourth line of large, faint, mirrored text, likely bleed-through.

Large, faint, mirrored text, possibly bleed-through.

Small, faint, mirrored text at the bottom of the page, likely bleed-through.

AMPLISSIMIS VIRIS,
SPECTATA DIGNITATE, PIE-
tate, prudentia, virtute, atque
autoritate præstantissimis,
CONSULIBUS AC SENATORIBUS
Inclytæ Reip. Lipsienfis gravissimis,
Dominis, Patronis, ac Fautoribus,
suis honorandis.

Cum Serenissimi Dn. Electoris
nostri benignissima conces-
sione, ex instituto Academiae
celebranda esset Secularis festivitas;
qua exhibitorum beneficiorum per
tantum temporis spatium grata re-
coleretur memoria, & pro ulteriori
conservatione Academiae oraretur,
adhibitis peculiaribus quibusdam
Solennitatum ceremoniis: partes
dicendi in isto Actu peculiariter im-
positæ fuerunt M. JOHANNI FRIDERI-
co, utr. L. & hist. prof. qui illius Aca-
demiae initia, progressum, & ratio-
nem omnem diserte explicaret: Et
mihi, qui totum Actum decente gra-
tiarum actione pie ac læte conclude-
rem, quatuor Facultatum distinctis

orationibus in aliud tempus refer-
 vatis. Quod ut meo loco expedi-
 rem rectius, res mihi visa fuit repe-
 tenda altius, & magnitudo benefi-
 ciorum ostendenda planius, qua
 consideratione ad gratias concipi-
 endas animi Auditorum accende-
 rentur magis. Res processit feliciter:
 Auditi sumus uterque, mira attentio-
 ne, & voluptate incredibili, tandem-
 que pro salute atque incremento A-
 cademiæ, ab omnibus congratulan-
 do plenis vocibus conclamatum, at-
 que illius diei, ut & sequentis, lætitia,
 in laudem præpotentis Dei, festiviter
 continuata: ut ita de ulteriori Aca-
 demiæ conservatione, & animorum
 firmiori conjunctione, deposita o-
 mni similitate, non tantum inter A-
 cademicos ipsos, sed & Senatam
 hujus civitatis Ampliff. utrinque, du-
 bitare non liceat: Cum & ipse devo-
 te atque hilariter isti Actui interfue-
 rit frequens, bonamq; & commen-
 dabilem partem sumptuum sponte
 contulerit: Cives etiam non pauci
 Academicam hanc festivitatem af-
 fectione

fectione præclara, solitaq; benignitate promoverint. Qua re ostensum est liquido, non minori gaudio ac lætitia Musas commorantes retineri, quam huc adventantes olim receptæ fuissent. Constat enim omnibus, vel ex Pragensium calamitate, contemptum, vim atque injuriam Musas non magis ferre posse, quam fumum apes, quo facillime fugantur ac dissipantur. Sperabam autem fore (quandoquidem hanc nostram lætitiã angustis terminis non contineri, sed cum plurimis communicari oportere putarem) ut uno intuitu omnia exhiberentur conjuncta: sed quia diversum fieri animadverto, ut non tantum conciones ad populum factæ, sed & oratio Friderici, cum præfatione quadam exierit; jussus a Superioribus meum quoque *μῆρος* tandem emitto, cum honorifica compellatione eorum, quibus peculiariter id honoris deferendum esse existimavi, pro singulari erga Musas & earum famulos affectione: & hospitalitatis officio tam diutur-

no ac benigno, cujus vel ignoratio,
 vel violatio, non tantum turpis, sed
 ignominiosi cujusdam stigmati de-
 decore notanda esset. Vobis ergo,
 Consules ac Senatores Amplissimi,
 hoc meum Jubilare Carmen inscri-
 bo & offero, propter causam jam in-
 dicatam; Et quod ex eo Urbis vestrae
 felicitas, quae Musarum ope cumula-
 rior efficitur, manifestius appareat:
 Cui Carmen etiam peculiare, in lau-
 dem civitatis vestrae addidi; Nec
 dubito, quin, pro singulari vestra
 humanitate, hanc meam laudi ac
 honori vestro inserviendi volunta-
 rem sitis benigne habituri, & Musis
 deinceps, tum communibus, tum
 meis etiam peculiariter, favituri.
 B. Valete. Lipsiae, Cal. April. anni
 1610.

Ampl. VV.

Studiosiss.

M. Cunr. Bavarus.

JU-hubila laeta Deo fas est

cantare potenti,

Atque immortales ingenti carmine
grates,

Pro bonitate sua, pro donis gaudibus istis:

Quod nobis Artes de cœli vertice summo

Concesfit varias, lingvarum & munera
trina,

Quis sine nil tellus, umbris nisi plenus A-
vernus,

Quis sine Sol fulget nullo spectabilis ore,

Quis sine lux tenebræ, sine quis nox ipse dies
est.

Illæ Artes hominum sermonem, & pecto-
ra formant,

Et rerum complent ea cognitione bonarum,

Mitibus atque feros mores mutare laborant;

Hinc aliæ expellunt morborum semina dira,

Et vitas hominum producunt suavibus her-
bis:

Justitiæ hinc aliæ & Juris documenta repo-
nunt,

Judicioque gravi discernunt omnia facta,

Virtuti decus, & sceleri mala damna pa-
rando.

Has inter stellas SOL VERBI clarior exit,

Et magis illustrat specioso lumine terras,

Atque serena facit nimium mortalia corda,

Vivacique beat per secula longa decore.

*Recte aguntur
Deo gratia
pro Artium &
linguarum
concessione.*

*Expositio
Linguarum &
Artium uti-
litas;*

*Et Verbi cœ-
lestis puritas.*

*Amplificatio
utilitatis per
collationem
rerum precio-
sarum.*

O nos felices, atque omni ex parte bea-
tos,

Munera quos tangunt Divorum talia plene:
Hi sunt thesauri cœlestes: Vilius aurum est,
Quod foditur venis, quod præfert regia
signa,

Artificisque manus miro quod fulget ho-
nare:

Et gemmæ viles, cœlesti rore madentes,
Quodcunque in precio est aliud vilescit ad
illa,

Pondere quæ superant mare, cœlum, atque
æthera longe.

*Conclusio or-
nata diutur-
nitatis men-
tione.*

Rerum usu istarum quis nos gaudere
vetabit,

A proavis multis, quas tanquam flumine
largo

Ad nos deduxti, Fons ô bonitatis, amore
Percussus magno, servans per secula bina,
Atque beans large nostros sine fine penates?
Noscimus hæc memores, DEUS ô tua maxi-
ma dona,

*Modus Gra-
tiarum.*

Et bonitate tuâ lætamur, itemque sonamus
Vocibus atque tubis meritas, & Carmine,
grates,

Atque tuæ laudi solennia festa dicamus,
Ponentes aris votivi thuris honores:

Conclamant pueri, & concentibus aëra
mulcent,

Atque senes tacito sub pectore gaudia vol-
vunt,

Et

Et lætos eantus illorum voce sequuntur :
 Laude pia reboat fornix, templumque re-
 mugit,

Et pæane novo cælum undique solvitur
 altum.

O mihi si liceat tantarum pondera re-
 rum

Complecti mente, ac meritorum extendere
 molem,

Quæ patribus nostris, & nobis præstitit,
 inde

Per duo secla DEUS, quîs hæc Schola floruit,
 alma

Multarum mater, dulcis nutricula vitæ :

Sed quia lingua labat, nec vox sat idonea
 cesfit,

Nec mihi sufficiunt ad talia Carmina vires,

Qualia res poscit, vel qualia poscitis Ipsi,

Quos amor & pietas hæc visere Sacra coë-
 git,

Atque preces nostris votis conjungere ve-
 stras :

Nec fas sit fugere, aut jussum violare labo-
 rem,

Quod potero faciam : Lactentum lingua-
 que lausque

Nempe DEO grata est, cunctis & amabilis
 Ipsa est.

PRincipio inventum non est Academia *Commendatio*
 nostrum, *studiorum a*

Nec

*causa eff: qua
est Deus,*

Nec nostrâ curâ servatur, sive labore:
Non est colluvies hominum, consumere
fruges
Natorum, veluti rude vulgus cogitat esse,
Ut DEUS est autor tantorum. nempe bo-
norum,
Et largitor opum, quas tellus, vel mare fun-
dit
Omnipotente sinu, vel quas cælum undi-
que spargit:
Sic Artes, monstrante DEO, & Sapientia
cuncta

Lumine divino, ceu fax accensa, relucet:
Is dedit, Is servat clemens, tutatur, & auget.
Is coetus hominum ut civili fœdere junxit:
Sic his doctrinæ curam, & virtutis amorem
Indidit, & stimulos Veri & Recti addidit illis,

Occupatio: Artes inventas si quis contrarius esse
Artium studia Dixerit, atque habitum si dixerit esse Ly-
ab Ethnicis cœum
inventas & ad Gentibus impuris, à cognitione remotis
nos delata Verbi cœlestis, humana quod omnia da-
sunt; Ergo mnat:
improbanda.

Hincque Artes culpare velit, Sapientiæ &
usum,

Quem monstrant nobis congesta volumina
magni

Plurima Aristotelis, vel scripta diserta Pla-
tonis,

Sive etiam grandi sonuit quæ Tullius ore,
Et si quæ, vicina DEO gens illa, Poætæ

Con-

Congessere, modis & dulcibus accinuerè.
Quosque humana viros sapientia tollit in
altum,

*Confutatio
objectionis
1. Concessione.*

Despiciat, damnetque: Quid is, nisi munera
summi

Larga DEI damnet, quæ Gentibus addit
ipse?

Qui non agnoscit, divini Numinis, Artes,
Munera, per gentes quæ parta relicta fuere;
Si modo non tradant contraria dogmata
Verbo,

Luxurientq; nimis, capiant sed dura capistra,
Ille DEO Gentes non æstimet esse creatas.
Invisum spoliū est, Legi ac damnabile
semper,

*2. Relicti ac
salutaris usus
monstratione:*

Et res ipsa potest cunctis injusta videri,
Non propter sese: Res est bona quælibet usu:
Sed quoniam accessit Legi contrarius actus,
Res damnata venit sub censu judicis: atqui
Purgato vitio res libera quælibet exit:
Sic Artes damnare potest has nullus abusus,
Si vitium expurges, atque usus in meliores
Convertas, laudemq; DEI spectare potentis
Si cupias, spectare hominum cupiasque salu-
tem.

*Excusantur
Ethnici, quod
de DEO ne-*

Quæ pietate caret, non est sapientia: verum
Improbitas turpis, sapiens Plato dixit apertè.
Agnovere DEUM Gentes, sanctumque ha-
buere,

*quaquam im-
probe aut con-
tumeliose scri-
pserint: de
virtute autem
nimis recte.*

Quamvis non scierint qua sit ratione co-
lendus.

A Jo.

A Jove principium rerum, & Jovis omnia
plena

Qui dixit, dixit nihil a pietate remotum:
Grata DEI Fama est hinc undique sparfa per
Artes:

Exosa improbitas fuit omnis Gentibus, Illis
Maxima laus semper fuit in virtute locata,
Longius haud potuit Ratio procedere recta,
Quandoquidem careat cœlestis lumine
verbi.

*Commendatio
studiorum, à
causa mate-
riali, sive na-
turarum:
1. cœlestium.* Non homini frustra Ratio est concessa, nec
ille

Ut brutum debet cœli convexa tueri
Luminibus distincta suis, & motibus aucta
Tam variis: Certa quod Sydera lege fe-
runtur,

Haud quaquam frustra est: pluviasque æ-
stusque ciere,

Et lucem nocti distinguere Sydera, nostris
Atque animis varios affectus addere pos-
sunt.

*2. Terre-
strium.* Nec frustrâ Natura parens abscondidit imis
In terræ claustris, quarum est rerum usus a-
morque

Plurimus, ut careant nec & infera Numine
largo.

Nec DEUS humano generi invidet abdita
dona,

Sed preciosa manu quærentibus omnia
promit,

Orna-

Ornavit terram DEUS undique gramine
& herbis,

Mirandas vires quibus addidit, haud sine
causa:

Noluit ignotam contemni quamlibet her-
bam.

Corpora torqueri cum jufferit undique mor-
bis,

Hinc morbis etiam medicamina quando ^{3. Corporis}
paravit, _{humani.}

Occultata tamen, Medicamina quærere
jussit.

Vt taceam reliquas terreno in corpore dotes,
Seu maris, aut campi, sive ætheris undique
pleni

Tam variam numero prolem, tam mole stu-
pendam,

Vnde DEI autoris Sapientia noscitur
alma.

Et justis & rectis quamvis in pectore no- ^{4. Mentis}
stro _{humana.}

Semina sparsa latent: virtutem clarius ipsam

Cernere per varias leges tamen inde licebit:

Discimus hinc vitam & mores formare de-
center,

Justitiæ ad normam, qualis mens dia pu-
tatur,

Et pœnam dictare malis, & recta probare.

Istorum causam Studiorum præbuit ipse ^{Progressus}

Cunctorum rerum solus fabricator & au- ^{ad causam}
tor: _{efficientem.}

Inge-

Ingenium Ille homini tribuit, cœlumque
tueri

Jusfit, & hinc vires rerum & spectare figuras,
Naturæ codex primus mortalibus inde
Exstitit, hinc studium late atque industria
crevit:

Quos amor istarum rerum sociavit, &
auxit

Cognitione bona, nonne hæc Academia
vera est?

Est mundus, Codex partesque volumina claudit
Nullius ingenii vis finem Codicis hujus.

Omnia plena DEO, & miris sunt omnia
plena,

Seu cœlum spectes; seu spectes infera cuncta,
Quæ prodit tellus, & cœli terminus ambit.

Ille DEO propior, qui plus intelligit, esse
Creditur, atque Comes virtutis proximus
omnis.

Dignus bonos ergo manet, & reverentia
digna

Secrevit vulgo quos larga scientia inertis
Et propiore gradu cœlo Divisque locavit.

Cur pandis rictum, cur dentes stringis in
illos

Vulgus iners, quotquot Sapientia larga bea-
vit,

Quorum orbis totus magno splendore co-
ruscat,

Consiliis Regnum qui servant, mœnia fir-
mant,

Qui-

3. *Commen-
datio studio-
rum ab effe-
ctu, quod est
ἐπιδοσις &
θεῶν.
ἀναθεῶν,
reprehendi-
tur, & simul
doctrinæ uti-
litas common-
stratur.*

Quique domos junctas, & qui bona parta
tuentur,

Qui te quique tuos omni ratione juvare
Niruntur, cunctis & qui prodesse laborant?
Tale ministerium precio non posse vel
amplo

Æquari certum est: Præstat Sapiencia cun-
ctis.

*Adjunctum do-
ctrina perpe-
tuum favor
Regum &
Principum.*

Quapropter Regum pro doctis cura ju-
vandis
Magna sunt semper, studium & laudabile,
ut omnes

*2. Concessio
privilegio-
rum.*

Contra vim tutos, & contra noxia damna
Discentes pariter præstarent, atque Docen-
tes.

Et quia sponte sua, magno virtutis amore,
Nec non doctrinæ studio; patriæ, atque
suorum

Obliti, vitæ immemores, fortisque futuræ
Degentes Musas alio sub Sole sequuntur:
Securasque vias his constituere Priores,
Et sine eos censu fecerunt ire redire.

Ac ne discerent aliquando alimenta pro-
fectis,

*3. Constitu-
tio stipendia-
rum.*

Constituit Regum his stipendia provida
cura

Concessitque domos speciosas, omnia tuta,
Et satis ampla sui tribuit documenta favoris.
Regius est curare labor studia optima, Mu-
sas,

Et servare pias, est gloria maxima, Musas.

H

C. d.

Commemoratio Benefactorum ac Patronorum doctrinae preciorum. *Cæsaris* hinc fama est illustrior omnibus oris,
 Hinc micat *Augustus* cœli inter sidera elare,
 Hinc immortalis *Mœccenas* laude virescis,
 Et si quos alios patronos ordo recenset
 Longior, æternâ vivunt post funera famâ,
 Inter quos amplo stat *Justinianus* honore,
 Qui *Musas* magno complexus semper amore est.

*FridERICI
 Imperatoris
 laus insignis
 & immortalis*

Fridrici est *Habita* immortalis laude feretur,
 Cujus non capiet meritorum oblivio *Musas*.

Struxerunt alii *Pario* de marmore turres,
 Sumptibus immensis ornarunt regia tecta,
 Usque adeo ut facerent toti miracula mundo,

Nominisut famam hinc aliquam sibi nempe pararent :

Sed mox tempus edax consumpsit splendida tecta,

In cineresque leves fastigia tota redegit,
 Argueret curas ut vanas, ausum & inanem,
 Ut nil de sumptu nisi fabula sola superfit :

Hæc *Habita* est omni longe preciosior auro,
 Hæc *Habita* est duro vivacior ipsa metallo,
 Hæc *Habita* est omni sumptu, laude amplior omni ;

In fumos ierint quando cum tempore cuncta,

Hæc *Habita* extabit, peragetque novum usque triumphum.

Ad

Ad feros etiam deinceps victura nepotes,
 Doctorum firmum munimen & ornamen-
 tum,

*Laus Caro-
 li Magni-*

Ante alios vero Musas dilexit & auxit
Carolus, Imperii qui felicissimus author,
 Germani fuit, & decus admirabile gentis
 Saxonicae, fidei atque optatae gloria pacis,
Parrisis Musas dulces clara urbe recepit,
 Atque ibi constituit sedem sine fine quie-
 tam,

Regali tribuens illis sua munera forte,
 Et publi statuens sua nutrimenta benigne,
Carolus Imperio hunc post secula quinta
 secutus,

*Laus Caro-
 li IV. ex fun-
 datione Aca-
 demiae Prae-*

Felici exaequans hoc nomine nominis omen,
 Instituit sumptu non parvo grande Lyce-
 um,

Praga ubi magnificos ostentat splendida
 luxus:

Hinc & tantum alias inter caput extulit ur-
 bes,

Quantum lenta solent inter *Viburna* cu-
 pressi.

Parrisis deducta fuit pars maxima coetus
 Aonii, hinc Artes ceperunt rite doceri,
 Ipsum & Religionis opus procescit adau-
 ctum:

*Ortus Prae-
 gensis Aca-
 demiae,*

Doctrinae affulsit Saxonibus atque propin-
 quis

Lux aliis, *Sophies* ut limina quærere vel-
 lent,

H 2

Omni-

Omnibus inde viis concurritur, itur ad urbem,
Munera quæ cupidis longe exoptata probaret.

Pragensis Academia diffiduum.

Floruit illa autem per seclum Academia totum.

Atque ultra alterius medium pervenerat,
Ecce

Infelix cepit Discordia volvere rerum
Fundamenta, locis mutaret ut infima summis:

Solvuntur nexus, compages solvitur omnis,
Et quassata facit tristem structura ruinam:
Non aliter quam quæ vento domus acta labascit,

Solvuntur tegulæ, tectum ruit, æthere toto
Fit sonitrus, trabibus perfractis summa feruntur

Misceanturque imis, cumulus jacet instar arenæ.

Discordie Situperium.

Quæ non damna paras crux ô Discordia
semper?

Tu nexus solvis mentes, disjungis amantes,

Alta ruis, firmata moves, & destruis
arcta:

Te genuit dirus Draco, te Stryx protulit
atra,

Horrendo Eumenides te nutrivere sub
antro.

○ utinam a nobis pestis dira exulet ista,

○ uti-

O utinam Invidia absit iners, nec corda

fatiget.

His perturbati curis & cladibus acti

Discentum cœtus, melior pars atque docen-

tum,

*Hypotyposis
Musarum
profugienti-
um.*

Hærent attoniti, nec quo se vertere possint

Jam norunt: Sedes quærunt mutare priores,

Atque novas, ubicunque ferantur, condere

sedes.

Procedunt juvenes, tacitos sub pectore motu

Volventes, Musasque ferunt trepidantibus

ulnis:

Omnia dum metuunt dubii, tamen omnia

sperant.

Non aliter, quam quos furioso murmure

pontus,

Quando Eurusque Notusque ruunt, & præ-

lia miscnt,

Quassavit, trepidosque ignota ad littora a-

degit.

*Laus Fri-
derici bellico-*

FRIDRICIUS bello præstans, & grandibus *fi, Elect. Sax. I.*

aufis

Et vultu, & bifido mucrone timendø aditur:

Hunc Munsterberg ante alios sapiëntior

omnes

Affatur placide, supplex his vocibus usus:

Dive pater, cujus virtus spectata fidesque,

Esto favens profugis, finemque impone la-

borum,

Nos turbata quies Praga discedere suavit,

Per varios casus actæ, pia Numina, Musæ

H 3

Ad

Ad vos appellunt, sedes ubi Fata quietas
 Ostendunt: Votis indulge Nobilis Heros:
 Te Duce si fas hic nostra erga resurgere, re-
 gna.

Pro tantis meritis tibi pubes serviet omnis,
 Aspera & hinc positos mitescent secula bellis,
 Hic pietatis honor, si nos in tuta repones.
 Talia voce refert curis ingentibus æger,
 Spem vultu simulans, nec enim dubitare li-
 cebat.

*Fridericus
 Musas exu-
 lantes susci-
 pit*

Hinc Princeps dictis inœrentia pectora mul-
 cet:

O Socii recreate animos, inœstumque do-
 lorem

Mittite, vos video quoniam data Fata secu-
 tos,

Quæ nunc Saxoniam intendunt sibi con-
 dere gentem,

Omnia tuta dabo vobis regiusque futuris.

*Lipsta de-
 finatur Mu-
 sa.*

Est locus hinc, Philyren cives cognomine di-
 cunt,

Terra exculta, potens rivis, atq; ubere glebæ;

Perpetuo vobis hanc post habitare relinquo,

Auxilio tutos præstabo, opibusque juvabo,

Quandoquidem his vultis mecum confidere

terris:

Urbem quam statuo vestra est, subducite

Musas,

Quæ posthac placida compositæ pace quie-
 scant.

Lipsta adbe-

De venere locos, ubi mox ingentia cernas

Sur-

Surgere, quæ caperent venientes, mœnia, Mu- *venientes Mu-*
 fas, *fas excipit*

His populusque frequens promte, prompte- *cum desiderio*
 que Senatus, *& lætitiâ.*

Urbi adventantes læto clamore recepat,

Hisque locis primis jugat, & vestigia servat:

Phillyrides Musæ dici cepere, vocatæ

Pragenses nuper: Namque id pia Fata vo-
 lebant.

Hospitium facta est Musis & Apolline di-
 gnum

Lipsia, quæ cultu non magno hoc tempore *Lipsiæ de-*
 stabat, *scriptio.*

Non erat immensis opibus, domibusque su-
 perba,

Et populus simplex erat, & pietatis amator,

Non virtutis egens studiis de vota juventus,

Undique quam multi auxiliis atque ære ju-
 vabant.

Creverunt Musæ, creverunt commoda & ur- *Lipsiæ Mu-*
 bis, *sarum benefi-*
cio felix.

Undiq; , ut hinc fieret celebri notissima fama,

Et variis opibus floreret adaucta subinde.

Ter quater urbs felix, quam Musæ Relligio-
 que,

Justitia atque Fides junctæ incoluere foro-
 res,

Tanti est hospitium Musis præbere beni-
 gnum,

Illustrant Musæ, fortunant omnia Musæ,

Et sine nil Musis est felix, Utile nil est.

Quisquis es ergo, cave doctas affligere Mu-
sas,

Musarum veluti cultores larga sequuntur,
Præmia, quæ vitam possunt sine fine beare:
Musarum olores sic tristia cuncta sequuntur,
Et rapit immites mors tandem inhonesta
Tyranhos.

Sunt Musæ natæ Jovis, ergo curat easdem,
Jupiter, atque harum contemptum vindicat
omnem:

Tota est sacra cohors Academia, quam DE-
US ultro

Defendet, servabit & incrementa parabit.

Laus Funda- FRIDRICUM quando repetito carmine dico,
toris æterna. Qui fuit in bellis præclarum nomen ade-
ptus,

Fridrici ad nomen venerandæ assurgite
Musæ;

Ille etenim primus vobis hæc otia fecit,
Impellente DEI, quis enim neget ista? fa-
vore,

Et vestris Fatis contraria Fata rependens,
Grandibus exhaustas jam casibus, omnium
egenas,

Urbe, domo, atque opibus plene firmavit &
auxit,

Atque adeo Regni socias in parte locavit,
Nutrimenta dedit studiosæ plurima publi,
Et posuit præclara sui monumenta favoris,
Quæ non sunt seclis unquam moritura fu-
turis.

Ut

Ut Fundatoris quam multo maxima *Laus Con-*
 laus est: *servatorum*

Sic sua laus etiam est conservatoribus ipsis,
 Invenisse parum est, nisi conservata tene-
 mus:

Gratia par igitur rectè debetur utrisque.
 Sed qua quisquē Scholam hanc parte auxe-
 rit, atque favorem

Firmarit, molem unde opus hoc excrevit in
 istam,

Dicere non facile est; numerus compre-
 re verbis

Hæc benefacta vetat, tantarum & pondera
 rerum,

Nec finit id brevitatis præsentis temporis hu-
 jus,

Nec vox sufficiat, si ferrea personet ora.

FRIDRICOS quoties *Armatos, & sapientes,*
 Et *Placidos: Ernestos,* & si quando *Joannem,*
Janum Fridricum, qui claret vulnere malæ, *sub quorum*
Mauritium, Augustum, Christianum, lumine *patrocinio*
 cerno, *Academia*

Quorum quisque sua Musas pietate beavit,
 Egregie exornans donis Accademia regna;
 Tune videor toties *Josias, & Josaphatos,*
Ezechiasque, pios Reges justosque videre,
 Quorum decantata est laus, & gloria vivax,
 Salvete ô animæ illustres, astra addita
 cælo,

Immortalis honor vester, laus vestra sonabit,
 Perpetuo gratis linguis iteranda tenore.

H 5

Sed

Sed qua te extollam *Christianum* voce Se-
cundum,

Christiani
II. Laus pecu-
diaris.

Saxonici Imperii Dux, ó mitissima cura?
Te duce succrescens Ecclesia libera floret,
Nil metuens hydros turpes, nil atque Che-
lydros:

Te duce tam miti nostra hæc Academia
gaudet,

Præclaris nuper meritis & honoribus aucta.
Ore alio indictum dicam hîc, attendite,
cuncti,

Qui rebus nostris satis æqua mente favetis:
Ore quod indictum est alio, hîc, attendite
dicam,

Spectantes Musas transversa tuentibus hir-
quis,

Qui male collatum omne, & qui periisse
putatis,

Quod cessit Musis, quas fors damnosa fa-
tigat:

Florenos decies millenos *Christius* heros

Condixit Musis nostris: assurgite Musæ

Patrono vestro, meritas & dicite grates,

Vocibus & resonate Ejus per secula laudem.

Vosque Professores, lectissima turba vi-
rorum,

Quorum hinc aucta magis venient stipen-
dia, vestrum

Noscite Patronum tam mitem tamque be-
nignum.

Non

Non perit, in Musas quod confert optimus
Heros,

Nec dubia esse potest Clementia Principis
hujus,

Qua fruimur læti, viridis sub tegmine *Rutæ*.
Panditur hinc vivo cœlum: Non cernis, ut
astra

Contrahat Orion, zonamque in fine re-
mittat?

Hoc iter ad cœlum, his in cœlum passibus
itur.

Nomina quid referam, quorum instaura-
ta labore.

*Rectoris 1.
& ultimorum
men.*

Omnis doctrina est, variis distincta figuris?

Vel qui gestarunt auro radiantia sceptrâ,

Insignes mitra rubea, & splendore decori.

Felici auspicio primos **RECTORIS** hono-
res

Munsterberg velut inceptavit, & ordine gessit:

Non minus auspicio felici Academica scep-
tra

In te *Meuvera* nunc ultima puncta recum-
bunt:

Atque utinam ô nullo sint ultima tempore
puncta.

Hinc si quis certo momento ponderet o-
men,

Quod res ipsa satis manifesto lumine præ-
bet,

Inveniet, quæ sit fortuna futura Lycei.

*I. Rector ad-
vena; moder-
nus tibi: Et
quid ea res
habeat omnia.*

Advoc-

Advena constituit primum hæc Academica
regna,

Quæ nunc (omen habes) *Lipsensi a cive*,
tenentur.

Auguror hinc: Doctis in tempora postera
Musis

Lipsia culta nimis non est caritura, sed illas
Molliter in gremio, ceu mater prona, fove-
bit

Perpetuo, officiis gratisque augebit, hono-
rem

Convenienter habens Musis, harumque mi-
nistris,

Non has affliget male culpæ conscia, vulgo
Nec finet affligi: Sed contra incommoda
cuncta,

Contra vim cunctam defendet fortiter illas,
Læta patrocínio, atque suorum mole bono-
rum.

*Academia
commodat
urbi.*

Commoda non dicam, toti notissima mun-
do

Namque ea sunt, Urbi quæ præstant com-
moda Musæ,

Urbem felicem, quam perluit, esse putamus,
Rivulus à sacro Musarum fonte profectus:

Lipsia tu vero longe felicior extas,
Fluminibus largis Musarum urbs semper a-
bundans.

Felix sorte tua es, Musarum munere læta,
Multiplici decorant quæ te bonitate, beant-
que,

Lipsia,

Lipſia, propterea Paradifus diceris eſſe,
Mundanus recte : Cœlum quoque diceris
eſſe,

Quo veniat Sapiencia *Lux, Sapiencia, mundi
eſt,*

Quis vero Splendor terreno affuſerit
orbi

*Academia
commodat Or-
bi Chriſtiano.*

Ex cœlo hoc noſtro, clare lucentibus aſtris,
Non referam; lucem foret hoc oſtendere
Solis,

Aſtrorumque foret cœlique exponere mo-
rem.

Religionis opus peperit *Witteberga*, ſed
auxit

*Commodor;
enumeratio.
1. Religionis
firmitas.*

Et conſervavit conſtanter *Lipſia*, nullis
Diſſidiis agitata, errorum neſcia, & inſons :
Artes excoluit magis hæc : Clariffima juris
Lumina produxit. Venit hinc juſ omne pe-
titum

Qui colit extremas diſſuſi littoris oras.

Quod regio hæc florens optata pace quieſcit,
Atque bonis variis, quæ tellus undiq; fundit
Omnipotente ſinu : quod mollia corda vi-
rorum

*2. Pacis
dururnitas.
3. Terra
fecunditas
4. Cibium
humanitas,
Commodorum
convulſio-
nis.*

Imperio parent patrio, virtutis amorem
Quod præſtant, & quod civilia munera præ-
ſtant,

Et quod ſtant urbes ſociatæ ſœdere firmo,
Et quodcunque bonum ſtat nos & mœnia
circum :

Nimirum ſtudiis tribuantur ea omnia no-
ſtris,

Quis

Quis sine nil rectum est, & nil nisi dira li-
bido,

Quis sine nil proprium cuique est, nil crimi-
nis expers,

Quis sine nil firmum, sine quis & turpe &
honestum,

Et rectum & curvum parvo discrimine di-
stant.

*Collatio
temporum su-
perior: cum
presenti feli-
citate.*

O quanto seclum nostrum felicius illo est?

Quo Bellona nocens in nostris sævit oris.

O quanto seclum nostrum felicius illo est?

Quo doctrina fuit densis immerfa tenebris,

O quanto seclum nostrum felicius illo est?

Quo tenuit vinctas Romana potentia men-
tes,

Errorum tenebris in volvens lumina cæcis,

Pro Verbo, CHRISTUS quod protulit æthere
summo,

Impuras leges, Decretaque turpia fingens,

Et statuens venalem auro argentoq; Salutem.

Heu mala pernicies animarum, heu dira ve-
nena:

*Objurgatio
Pape, quod
Christo adher-
sari non desi-
nat.*

Quæ te Sancte pater, quæ te dementia cepit?

Ut flammis atq; ense furens tam sæva tenere

Regna audace manu, Christo contrariis, aufis.

En tibi bella mover lactentum vocibus usus

Salvator, nexus dissolvit acumine verbi,

Quos tua vis, & quos tua fraus connexuit a-
tros:

Nec tamen abstulisti, quamvis sis foedior omni

Jam factus cæno, meretrice & turpior omni.

CHRIS-

CHRISTE tui meriti laus est mansura pe-
rennis,

Quo solo nixa & confusa Ecclesia salva est:
Nempe Papæ meritis cunctis, meritisque suo-
rum

Jam sordet tellus, sordet mare, sordet & aer.
Romanas fraudes felix Germania sensit,
Te Duce *Christe* bono, pie te *Luthere* mini-
stro,

Hinc Romana fuit vis fraus patefacta per
orbem:

Nuper & excussit Venetorum urbs te, pater,
Eheu,

Cum gemitu, hinc quassata tua exulat undi-
que fama:

Nec tantum radiat gemmis distincta corona,
Quantum insons Christi spina illustrata re-
fulget,

Insuper hoc anno felix *Bojemia* tota
Libera de diro nexu *Babylonidis* exit,
Atque venenoso fuerat quæ perdita luxu,
Haurit divinum nunc pleno gutture nectar,
Atque Papæ imperium & fraudes damnat-
que fugitque

Nobiscum hoc anno felix *Bojemia* gaude,
Quæ bis centenos post annos libera tandem
Suscipis & lucem Verbi, Musasque receptas
Sedibus antiquis, cælesti elata favore,

Rudolpho Imperii fasces gestante *Secundo*,
Rudolpho terris lucem accendente *Secundo*,
Rudolpho pacem terris servante *Secundo*.

Quæ-

CHRISTE
*gloria illu-
strata.*

*Hujus tem-
poris felicitas
amplificat: li-
bertate toti
Bojemia, con-
cessa: & Aca-
demie Pra-
genfis collapsæ
restauratio-
ne.*

Nomina Pro-
fessor. Acad.
Lipf. & Lect.
publicarum
designatio

Quæris, quibus studiis nostra hæc Acade-
mia floret,

Et qui depositum Verbi, sacra munera, ser-
vant,

Quique docent Artes, atque illustrare labo-
rant,

Quotidie quorum vox inerebescit ad aures?

En prodit, spectare licet, pia turba docentum,

Quilibet atque sui ostentat monumenta la-
boris :

Harbartus, Pater ille, *Locos* cura explicat
omni,

Theologia. *Weinrichius* divi collustrat dogmata *Pauli*,
Smugkius ostendit Sanctorum oracula *Va-*
tum.

Mübmannus Legis præcepta iterata reponit.

Suallenberg vocis primævæ Symbola format.

Juris pru-
dentia. *Wirthius* emeritus *Processum* juris adap-
tat.

Romanus tradit *Decreta* Papalia dextre,

Heidenrich Legum prima incunabula mon-
strat,

Majerus loquitur quæ sit bona *Regula* Juris.

Wirthius aut alter leges de *Codice* promit.

Medicina. *Gitlerus* magni tradit monumenta *Galenii*.
At *Bruno Hippocratis* de Cura scripta recen-
set.

Tanckius excessit vita, cui *Sectio* curæ.

Feigijs exponit, quæ sit pars Corporis, & vis.

Keplerus medicis herbas demonstrat in hor-
tis.

Men-

Meurerus terras, cœli metitur & astra.
Neldelius mores, Logica instrumentaque
 format.

Philosophia.

Fridricus Linguas atq; historiâ ipse recenset.
Corvinus bene Naturæ mysteria pandit.
Curtius orantium Sermones ritè figurat.
Bavarus ille Lyram Venusinâ pollice pulsat.
Beccerus spubi præcepta Logistica tradit.

Horum fervet opus studio, ingentique la-
 bore.

Hi Artes & linguas, & sacri dogmata VERBI
 Ad feros cupiunt etiam proferre nepotes.
 Felices animas, quibus has cognoscere cura

*Cohortatio ad
 studiosos.*

est,

Quæ variis mentes exornant dotibus, Artes:
 Non his anteferas, quæ plebs miratur amatq;
 Jugera vel campi, vel congesti æris acervos:
 Quamvis ille bibat gemma, vel dormiat o-
 ftro,

Tuque bibas fontem, recubans sub tegmine
 fagi:

Mox tamen in molli cultu ridebis egentem,
 Et Divis propior dulces captabis amores;
 Sit satis hoc nobis, Mundus perit, omnia
 Mundi

Ornamenta abeunt: *Semper Sapientia durat,*
 Æternos fundens, ceu largo, flumine fructus.

Qui regis imperio certo cœlum, mare, ter-
 ras,

*Oratio ad
 Deum, pro
 conservat:
 VERBI cau-
 sestis.*

Et qui divino conservas Numine cuncta,
 Omnipotens Pater, & Fili, & qui Spiritus au-
 dis,

I

Par

Par Deitas, par & bonitas, par atq; potestas,
 Sit tibi pro tantis concessis gratia donis,
 Gratia, quam mentes complecti, aut lingua
 referre

Nulla humana potest, deberi æterna fatemur
 Divinæ, non angelicæ, præconia vocis.

Quandoquidem at nostri immenso percul-
 fus amore

Non renuis, quæcunque damus, pia vota
 precesque,

Numinis ante thronum, Majestatemque ve-
 rendam,

Suppliciter palmas ad Sydera tollimus am-
 bas,

Orantes: Sincera deinceps dogmata *Verbi*

Conserua nobis, conserua posteritati,

Daque fidem, & placidos composito in pe-
 ctore motus,

Te solum ut sperent, & ament, tollantque,
 canantque,

Atq; hinc inter nos dilectio mutua crescat,
 Et pavidas firmet *Constans Concordia* men-
 tes,

Et tandem ad cœli nos transfer regna beata.

Interea Verbo contraria dogmata sacro

Omnia disturba: Vitæ infelicis amorem

Tolle à pectoribus, fac gens tibi seruiat uni

Non fera, sed sperans in sancto Nomine sem-
 per.

2. *Artium*
bonarum.

Artes conserua, quis in tua fama reposta est
 Plurima: deficiant nunquam, nec & impe-
 ritare

Vet-

Verbo permittas, sed servitia undiq; præsent,
Vt decet, & Verbo fidei nostra omnia subsint.

Hanc Academiam serva, quæ bis tamen annos

Centenos numerat devoto pectore læta,

Et virtute tua stetit, & tot floruit annos,

Nec tamen atroces casus, nec passa ruinã est.

Hospitium hoc Musis sacratum floreat, atque

Auctum venturos opibus servetur in annos,

Et semper maneat Musis addicta juvenus :

Fœcundæ matres, sint patres undique læti,

Usque adeo, nulla ut regionem incommoda

tangant,

Sive etiam affligant rodentes pectora curæ.

Si vero *Verbum* : (sed ne vertamur ad omen)

Musas tolle simul, sine Verbo hostilia Musæ

Spicla gerunt, totam hanc urbem ab radici-

bus imis

Erue, sit regio nullis habitata colonis.

At bonitate tua concede fruamur ut usque,

Dum patribus cœlo nos jungas atq; nepotes,

Hinc tibi laus & honos, & gloria summa ma-

nebunt.

Da *Pacem* terris, terris optabilis est pax,

Grata quies Verbo nos nutriat, Artib; atque,

Ut tua noscamus læti prægnantia dona,

Quæ miseris nobis ceu pleno gurgite fundis.

Effice bella sinant, lætos pinguescere campos

Effice, uec madeant effuso Sanguine campi,

Exedat arma ærugo vorax, pascatur & illis,

Et galeæ in curvas falces vertantur & enses,

Et fera corda virum cupiant dediscere bella.

Turca ferox cædes minitans, & naribus ignes

I 2

Cru-

3. *Academia*
totius, ut &
Urbis.

4. *Pacis &*
tranquillita-
tis publicæ.

Crudeles volvens deinceps mitescere discat,
Atque insueta sua ad virtutem pectora flectat.

Et Pater ense potens Romanus, fulmine

tetro

Olim terribilis, nostro ridendus at ævo,
Funes atq; rotas tandem suspendat, & ignes,
Desinat hinc Christo contrarius esse potenti :
Bestia sæva, minax, meretricia, perfida, fallax,
Pernicie sit læta sua, sit & inde quieta
Rasa cohors : Et Calva cohors nil audeat ul-

tra :

Hinc nobis tandem veniant felicia regna,
Quæ merito grandi Salvator *Christe* parasti,
Qui fidei certæ documenta insignia præstant.

Te Pater omnipotens oramus cordibus imis,
Rudolphum Imperii caput, & clarissima mem-

bra,

Totum adeo corpus divino Numine serva,
Ne sanctum hoc lædat fraus, sive ferocia,
corpus :

Floreat Imperium, nulla vi, aut fraude labat,

Donec præcipiti lapsim de vertice Saxum
Commnuat totum, atque hinc compleat om-

nia Christus.

Interea, donec vescemur munere terræ,
Magne tuere DEUS, quem fecisti ense ven-

rendum

5. *Rudolphi
Casaris.*

6. *Christia-
ni II Electo-
ris, & totius
domus Saxo-
nicæ.*

Christianum his terris, qui præbet sospita Mu-

sis

Tecta, piis Musis gratissima tecta, favore
Eximio amplexus discentes atque docentes,

Qua-

Qualiter Illius fecerunt nempe Priores,
 Quorum cantata est modice hoc in carmine
 fama,

Et magis aucta novo semper florescet ho-
 nore:

Imperium Illius firma, vitamque tuere
 Longinquam: chara vivat cum Coniuge
 lætus,

Nunquam deponat Musarum pectore amo-
 rem,

Nunquam deponet, dum Verbum fidus a-
 mabit.

Salve *Johannes*, Rutæ frons læta, *Georgi*,
 Saxonæ Princeps, decus immortale tuorum;
 Tu Musarum audis Patronus maximus, atque
 Sinceri Verbi nunquam simulatus amator.
 Te *Mersburgensis* Tutorem *Ecclesia* cepit,
 Conservatorem & te nostra Academia jactat.
 Grande opus est Musas, pia Numina, velle
 tueri,

Et firmare animos, & præmia ponere doctis:
 Vive diu felix in tempora postera Musis.

Et tu magnorum præclarus Sanguis A-
 vorum

Auguste, ut tantum es felicitatis Nominis hæres:
 Sic & virtutis: Salve ô clarissime Princeps;
 Ut Musæ primis te dilexere sub annis:
 Sic illas etiam digno veneraris honore,
 Quis grandæ nuper, Dux inelyte, conciliasti
 Et formam, & famam, & decus indelebile,

RECTOR

Vittembergensis, fama, ô æterna, Lycei.

Et Mater vivat vobiscum, provida mater
Quam pietas, virtus clementia larga cele-
brat :

Et Soror, & Conjux vivat, valeatq; per ævum :
Tota domus Rute contermina floreat usque.
Felix sit regio, felices sitis & ipsi,
Urbs hæc sit felix, sit & hæc Academia fe-
lix,

Sit templum felix, Plebs felix, Curia felix,
Et quos Recti amor, & studium quos tan-
git honesti.

Sic quæ hodie Seclum binum sollenne cele-
bras,

In reliquum tempus florens Academia cre-
sce,

Vnde DEO exoriatur honos sine fine.

*Sequentibus Versibus agebantur gratia hospiti-
bus tunc sœnensis, tum indigenis, pro præsen-
tia honorifica: Et simul ad institutum Epu-
lum hilariter perfruendum invitabantur.*

Magnificis titulis decorati, & honoribus
aucti,

Præstantes pietate Viri, & virtute celebres,
Principis excelsi Legati, Principis ora,
Et Comes Illustris, Mansfeldi Nobilis Heros,
Et quos huc misit proceres Mersburga pote-
stas,

Wittenbergensis vos lumina clara Lycei,
Et quos commendat venerandi cura Senatoꝝ,
Et quicumque alii externis venistis ab oris,
Et

*Summaria &
Emphatica
precatio.*

*Conclusio
πρὸς φιλίαν
τῆς ἡ.*

Et quoscumq; fovent gratis hæc mœnia tectis,
 Ducite nobiscum hæc Seclaria gaudia, no-
 strum

Quæ vidit nemo, quæ nemo deinde videbit,
 Vocibus atq; DEO conjunctis dicite laudem,
 Mox hinc digressi, nobiscum tecta subite,
 Fercula sumturi, quamvis non fercula lauta,
 Qualia sed Schola fert, non qualia Principis
 aula;

Vivamus hilares, atque inter pocula læti,
 Munera tanta DEI nostri celebremus ovan-
 tes.

Angelicis quando jungemur cœtibus, Illic
 Gaudia volvemus non interitura beati,
 Ambrosia pasti, divino Nectare poti:

Interea, Proceres, sit debita gratia vobis.
 Pro officio, memori quod semper mente
 feremus,

Venturo pietas hæc fiet cognita seculo,
 Plenius atque sequens posthæc lætabitur
 ætas:

Et veluti Nobis faustissima quæque voce-
 tis:

Sic itidem Vobis faustissima quæque pre-
 camur:

Da pacem, da gaudia, da, bone CHRISTE,
 Salutem.

(Sequuntur integra Nomina Professorum qui hoc
 temporis articulo in Academia Lipsiensi publice do-
 cent, quatuor Facultatibus distincti.)

I.

- D. Buchardus Harbarth Conicensis, P.
 D. Georgius VVeinrich Hirsbergensis, P.
 D. Vincentius Smugk Smalcaldensis, B.
 M. Johannes Mulmannus Pegaviensis, M.
 M. Henricus Sualenberg Stetinensis, S.

II.

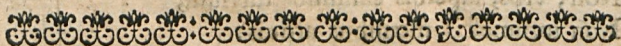
- D. Michael VVirth Leobergensis, P.
 D. Franciscus Romanus Conariensis, S.
 D. Elias Heidenreich Lipsiensis; M.
 D. VVolfgang Mayer Lipsiensis, M.
 D. Michael VVirth Leobergensis, P.

III.

- D. Balthasar Gitlerus Leobergensis, P.
 D. Christophorus Bruno Döbelensis, M.
 D. Joachimus Tanckius Perlebergensis, S.
 D. Georgius Feigius, Laubanus, P.
 D. Johannes Keglerus VVurcensis, M.

IV.

- D. Christophorus Meurerus Lipsiensis, M.
 M. Johannes Neldelius Glogoviensis, P.
 M. Johannes Fridericus VVolffshustus, B.
 L. VVolfgangus Corvinus VVestensfeldensis, B.
 D. Johannes Curtius Bischfrodensis, S.
 M. Cunradus Bavarus Hallensis, S.
 M. Bruno Beccerus Oscherslebenensis, S.

LAUS LIPSIÆ,
Consulari ac Senatorio Ordi-
ni ejus civitatis amplissimo.

Dicata à

M. CVNRADO BAVARO,
 Pœt. Professore.

Descende cœlo Calliope, & refer
 Laudes decenti carmine Lipsicas:
 Æquare quamvis nulla posse
 Carmina rem videantur omnem.

I 5

Non,

Non, vrbs, superbis culmine turrium;
Non intumescis mœnibus arduis:

Sed civium virtute firma

Nullius es metuens pericli.

Cernuntur ædes conspicuæ attamen

Multa arte, grato marmore purius:

Stant templa formis quam venustis;

Curia suspicienda mole est.

In fronte prima quid queat, aut velit,

Vrbs pollicetur: Porta ubi visitur,

Suspensa Parma est, Parma namque In-

*Dispositio in signis
p. 40.
In fine dicitur de signis
circuli suspensa, p. 100.
Balanus, p. 100.
Remond, p. 100.
Morsus;
p. 100.
Deus, p. 100.
p. 100.
S) der vng. fasth
p. 100.
S) der vng. fasth
p. 100.*

*fidis civia
formosa ædes
templa
curia*

signia clara refert notata.

Tres stant columnæ ponderibus suis,

Æquis locatæ limitibus simul:

Assistit erectus Leo illis,

Brachia tensa gerens ad oram.

Imposita Parmæ est Gallea nobilis,

Ornata Cristis conspicuis tribus;

Non unius cum sint coloris,

Est eadem tamen his figura.

Signant columnæ tres opulentiam,

Quæ civium ornat, sustinet & statum:

Trabs terna sed conjuncta signat

Pectora juncta fide atque amore.

Fortis Leo hinc convertitur ad, latus;

Clara est imago Justitiæ Leo:

Justi Magistratus patronus

Est, scelerumque severus ultor:

Divum timorem Gallea connotat;

Quæ perspicit, monstrat Sapiëntiam;

Veram, DEUM extra namque multum.

Quæ sapit, haud sapit illa quicquam.

*Sunt
et hinc
fat per
est i
p. 100.
p. 100.
p. 100.*

Signum datur; Cives subito arduis
Fulgent in armis, fulgura detonant,

Ire obviam prompti periculis,

Pro Patriæ intrepide salute.

Hæc Civitas est annulus aureus,

Cui Gemma rara est addita lucida:

Quæ Gemma sit, forsan requiris?

Est Academia tam celebris.

Monstrat DEUM, ceu pollice, plenius,

Et sacra dicitur cuncta Academia:

Hic nascitur Jvs omne, VITÆ hinc

Spes oritur diuturnioris.

Hæc Artium est fons, mater & inclyta,

Quarum usus est & summus & optimus:

Hæc erudit mentes, docetque

Plurima, quæ numerare non est.

Felicitatis causa Academia

Felicitatem Vrbi tribuit suam:

Est gratus hospes, dona tanta

Hospitii cupide rependens.

Felicitatis participes suæ

Hæc Civitas multas alias facit:

Exempla Virtutum hinc petuntur,

Subsidioque viri petuntur.

Ecclesiis & Judiciis bonis,

Quos Ipsa large sufficit, ac Scholis:

Est norma vivendi & docendi

Vrbibus Vrbs reliquis aperta.

Campo patenti consita LIPSIA

Afflatur aura lenius: hinc venit

Et mitior vultus, capacis

Ingenii & vigor inquilinis.

Est

Civitas virtus

Academia

fac. theol.

Jur.

Med.

Philos.

Industria

frequentia

Jus patria

Jura

Est sermo Civi purus & elegans,
Moresque cunctorum placidi satis,

Et libera est & docta proles,

Matribus & patribus decora.

Ingens decus Matrum eminent amplius,

Sunt Fœminarum brachia lactea,

Et blanda Virgo & mollicella,

Quæ silicem poterat movere.

Frugum hic bonarum copia nascitur

Larga: at solum quod denegat, advehit

Externus hospes: vina Creta,

Et piper India nigra mittit.

Merces Iberus quas habet, hæc habet,

Quas Roma vestes texuit, hæc tenet:

Congesta cuncta usui reponit,

Cunctaque dividit Ipsa passim.

Est Conda rerum Promaque LIPSIA,

Quas terra largo suppeditat sinu:

Nil huic deest, nil huic negatum,

Quin poterit *Paradisus* esse.

Vox criminantum est: LIPSIA *strata* habet

(Dotata quamvis sit nimis) *ignea*:

Verum illud est; humorem ita omnem

Tollit humo lapis hauriendo.

Nec plena cœno compita sordido,

Hinc ut labet pes lubricus in viis:

Vestitus est mundus, cibusque,

Si via (ut omnia munda) munda est.

Si dicis æris non fatiabilem,

Et lucri avaram, falleris: heus cupis

Mutare Mullis Gobiones?

Conveniens pretium repende.

sermo
mores
filii ingenui

filia formosa

fœlicitas

concordia

causa,

& huic

Conditio rerum.

Proverbum

Lipsia in Lipsia illa habet

De nitore

separatur,

non

de

avaritia

Rebus

Rebus statutum est hîc pretium decens
 Justumque : dictus sumtibus est modus :

Et præmium RECTI est statutum,

Et Nemesis metuenda culpæ.

Vrbs clara, vitæ lux, pietatis &

Virtutis altrix, Justitiæ parens,

Grata Artium sedes bonarum,

Munere multiplici beata,

Felicitatem agnosce lubens tuam,

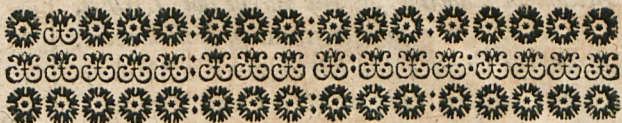
CHRISTOQUE laudes concine debitas :

Sic te piam servabit, ipse

Auctor erit tuus, atque Tutor.

*præmia iusto
 definita
 justitia cul-
 tas.*

E P I Φ Ω N H M A

Ipsa Feria Adventus Secunda,

Qua secundum Annum Jubileum celebravit

A C A D E M I A.

longè omnium celeberr:

Quæ Lipsiæ Libonotrorum est.

F*esta Dies rediit, quæ Mundi RECTOR & AUCTOR*

Transtulit Huc PRAGA clara LYCEA Die.

Clara LYCEA Die hac bis centum immota fuerunt

Annos; insidiis sint agitata licet.

Sint agitata licet: Tamen Hinc vepe celebres

E Trojano ut Equo, NUMINE dante, Viri.

NUMINE dante Viri; qui in lucem Scripta dederunt,

Relligione proba, & qualibet Arte bona,

Jure igitur merito Nunc MUSÆ in gaudia solvant

Corda, DEO grates EXTERUS atque ferat.

Omnia sint plausus, sint cantus omnia plena:

Namque Diem festam jubila læta decent,

Acclament Cuncti; Hic Hic durent illa LYCEA,

Florescant posthac Relligionis opes.

Acclament Cuncti; Hic Hic durent illa LYCEA;

Ubere florescat Juridicina satu.

Acclament Cuncti; Hic Hic durent illa LYCEA,

Divite florescat dulcis Hygea sinu.

Accla-

*Acclament Cuncti; Hic Hic durent illa LYCEA,
Florescant posthac Artium amœna Cohors.*

*Acclament Cuncti; Hic Hic durent illa LYCEA,
Florescant posthac nobilis Ordo Virum,*

*Acclament Cuncti, Hic Pax inter utrumque Senatam,
Florescat posthac, duret adusque rogum.*

*Acclament Cuncti; Hic Pax & Concordia Civem
Florescant posthac inter utrumque bonum*

*Hoc Ego, dum laudes ACADEMIA prædicat alma
Alterius Secl, pectore ovante precor.*

MARCUS RORSCHIEDT / J. U. D.
Elect. Sax. Commiss. ordinarius,
& supr. Dicasterii Provincial.
Advocatus.

Sena-

Senarii
NUMERALES

X.

Ad annum Christi

M DC. IX.

pro memoria

JUBILÆI LIPSICI

K

Bo

BoheMIæ Dat Vr reLIgIo
LIbera.

LIs Magna De regione fVr-
glt gyLIa.

grataM Deo seJVbILans fert
LIpsIA.

aCaDeMIæ fartæ & Vigen-
tis gratia,

annos DVCentos InDe In-
tia post Data.

Vigore In Isto perstet ergo
aCaDeMIa.

sIt sospes Vrbs aCaDeMLÆ
pla hospita.

reL-

reLLiglo sana Det Vr In bo-
heMia

DIreMta LIs & soplat Vr gy-
Lia.

fas est ea Inter IaM preCarl
gaVDIa.

V. Schmuck D.

per valetudinem domi de-
tentus, ne ἀσύμβολος esset,
meditabatur.

1

K 2

Erte

Epitaphium

De Operis IV. Nationum
hoc Jubilæo.

RECTOR caput de Natione
est Misnica.

Quatuor Decanos nunchabet
POLONICA,

Orator ecce furgit è FRAN-
CONIA.

Actum poëta SAXO tan-
dem terminat.

De

Gedächtnis

des Leipzigerischen

Kubel-Bahrs

Nach Christi Geburt

M DC. IX.

Mit kurzen angehengten Wunsch
und Gebet.

Dies Jahr in der Böhmis-
schen Kron/
Wird freygestellt der

Religion!

Umbs Böhlicher Land erhebt sich

Streit!

Mit gefährlicher Uneinigkeit.

Zu

Zu Leipzig die Universität!
 Ihr Jubel-Fest mit Dank
 begehrt!
 Nachdem Sie jetzt durch Gottes
 Gnad!
 Zweyhundert Jahr gestanden
 hat,
 Nun ist zu bitten! daß sie fort
 an!
 Noch lang Zeit glücklich mög
 bestahn!
 Auch daß wohlgeh der löblichen
 Stadt!
 Darinn sie ihr gut Bleibens
 hat.
 In Böhmen Gott sein reines
 Wort

Dhn

Ohn Irrthum geb an allen
Ort:

Duch daß der Streit im Göllicher
Land/

Mit guten Vertrag werd abge-
wandt.

Des wünscht billig ein ieder-
mann/

Der sich nicht gemeiner Wohl-
fahrt an.

K 4 CA-

Handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar, arranged in several lines. The text is very faint and difficult to decipher, but appears to be a list or a set of entries. Some legible fragments include "Omni", "Anno", and "MCCC".

AD + R

DEI GRATIA CAROLI V IMPER
RATORIS ROMANI CONFIRMATIO
PRAESIDIUM ACADEMIAE
LIPSIENSIS

CAROLI V.
IMPERATORIS ROMANI
CONFIRMATIO
PRIVILEGIORUM
ACADEMIAE LIPSIENSIS.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

DEI GRATIA CAROLI V. IMPERATORIS ROMANI CONFIRMATIO PRIVILEGIORUM ACADEMIÆ LIPSIENSIS.

Cum Imperialem Majestatem ac Clementiam pro eo, in quo est sublimi loco posita, subditorum omnium, tum illorum cumprimis, qui, quod Majores nostri recte ac pie scriptum reliquerunt, honesta omnis generis studia, cum maximo vitæ periculo, suorumque bonorum jactura sectantur, & citra quorum operas Respubl. cui nos Deus Opt. Max. pro sua benignitate præfecit, nec recte administrari, nec recte coherere, imo nec stare diu potest, apprimè deceat magnam habere rationem, nec satis sit illis aures præbuisse benignas, verum etiam, quo fieri potest modo ac pacto, illos juvare & favore singulari prosequi oportet, & Universitatis Lipsiensis nomine *Rector, Decani, Doctores & Magistri* etiam atque etiam vehementer *Majestatem nostram* rogârint, & obtestati sint, ut dictam Universitatem ab inclytis SAXONIÆ Ducibus primum exstructam, deinde & beneficiis magnis affectam, temporum tamen injuria & bellorum hujus anni calamitate, nonnihil concussam; Sed nunc inclytis *Mauritii, Saxonie Ducis, Imperii nostri Electoris* liberalitate, ope & consilio rursus in pedes erigendam, restaurandamque, & præterea omnes tum homines, tum res ad eam pertinentes, adhæc & jura ipsi debita & congruentia in nostram tutelam, defensionem ac protectionem clementer suscipere: Non indignum

Me-

Majestate nostra esse duximus, ut, quod illi nos rogā-
runt, non solum id impetrent, bona nostra voluntate &
gratia: verum etiam, ut ipsi ultro talia beneficia in
publicas scholas, & hanc præcipue, quæ multis hæc-
tenus nominibus nobis fuit commendata, conferamus.
Præsentibus itaque nostris iis, volumus notum esse om-
nibus & singulis, quod nos ex causis supra allegatis
jam ante nominatam Universitatem, cum omnibus suis
personis, ædificiis, bonis, privilegiis, rebusque univer-
sis & singulis ad eam quocunque modo pertinentibus
sub nostram sacrique Romani Imperii singularem prote-
ctionem defensionemque suscepimus, & vigore harum li-
terarum in presentia certa ex scientia ac nostra Imper-
ialis potestatis plenitudine suscipimus. Et volumus,
jubemusque, ut Universitas sepe dicta non tantum a
nemine concutiatur, vexeturque, sed &, ut in pristino, &
hætenus habito statu conservetur, & privilegiis antehac
illi concessis in summa quiete, quam studia requirunt, u-
tatur. Porro ut & nostrum illa erga se paternum amo-
rem, & optimam affectionem (quam erga ejusmodi do-
ctorum hominum habere collegia nos decere, & cum
primis præclarum esse putamus) experiatur; Volumus
omnia privilegia, jura, bona, libertates, immunitates,
indulta, concessionem, gratias, exemptiones, protectiones
a Pontificibus, & Imperatoribus Romanis, nostris præ-
decessoribus, Ducum item Saxonie, Auctorum & funda-
torum ejus scholæ, liberalitate, oblatione ac donatione
illi oblata, concessaque; Præterea omnia alia bona, con-
suetudines, conventiones, & pacta inter Universitatem,
vel ipsius personas & membra vel res pertinentia & re-
spicientia quocunque modo (quorum omnia, cognomi-
na, tenorem, perinde ac si præsentibus his ad verbum
essent

essent inserta ac scripta, pro insertis ac scriptis, ac dif-
 ferte dictis habemus, & haberi ab omnibus volumus)
rata, grata, ratas gratas, & omnia sancta, firma &
illibata; hocque etiam tum, si monumenta, nostra lite-
ra, & instrumenta incendio vel quovis alio casu deperie-
rint, tantum illarum rerum omnium usus habemus, ac
continuatus appareat, esse & manere volumus. Ul-
 tro, & quod dicitur, *motu proprio* ex certa scientia
 & qua fungimur, autoritate Imperiali & ejus plenu-
 dine illa omnia confirmamus, & si quæ ex iis nova
 videbuntur, ea quoque volentes dedimus, concessi-
 mus, quædam etiam restituiimus, & redintegravimus,
 tenore harum redintegramus, damus, ac restituimus,
 approbamus, omnesque consuetudines adversam præ-
 dictam Universitatem Lipsiensem, & contra ejus li-
 bertatem ac immunitatem introductas, quovis modo
 laxamus, cassamus, ac tollimus, ita ut etiam, si quid
 deficiat, vel in jure vel in facto, si quid forte tale inter-
 venisse dici possit, ex potestate nostra plena supplea-
 mus. Ac quia decet, Imperatorum beneficia plena ac
 largæ esse, post enumerata illa omnia nunc primum
 & de NOVO damus, concedimusque *omnibus Do-*
ctoribus, Magistris, & ibi discantibus discipulis, ut post-
 hac præter dicta privilegia & quæ jura illis tam Pon-
 tificia, quam nostra Cæsarea impartiuntur & tribuunt,
 etiam omnibus privilegiis, libertatibus, immunitati-
 bus, gratiis & exemptionibus, datis & concessis tam a
 nostris prædecessoribus, quam Pontificibus Romanis
 docentibus & discantibus in omni disciplinæ ac doctri-
 næ genere *Paviensi, Bononiensi, Senensi, Patavino, Pa-*
piensi, & aliis totius Italia, Germaniæ & Galliæ Gymna-
sii Universalibus, quibuscunque olim & quandocun-
 que

que concessis ac datis, quæ omnia perinde, ac si ad verbum inserta essent, pro insertis haberi volumus, & ipsa dicta *Lipsiensis Universitas* utatur fruaturque, omnibus ac singulis supra dictis perpetuam Imperialis roboris firmitatem adjiciendo, omnemque, quod vocant, defectum tam Juris, quam facti supplendo. Nostro hoc *Cæsareo edicto in perpetuum valituro, roboratque habituro firmum statuantes, & inhibentes, ne quis Princeps sive Ecclesiasticus sive secularis Dux, Marchio, Comes, Baro, Senatus, Nobilis, Communitas sive Universitas horum quorumcunque in quacunque dignitate, officio, aut statu ille constitutus & sacro Romano Imperio subjectus dictam Universitatem Literariam sive Gymnasium Lipsiense, eique subditas personas, Rectorem, Decanos, Doctores, Magistros & Scholasticos & omnia ejus corporis membra qualiacunque, & illorum omnium successores in infinitum in libertatibus, immunitatibus, privilegiis, concessionibus, consuetudinibus, indultis, gratiis, transactionibus, statutis legitime & rite introductis redditibus, proventibus, donationibus hætenus habitis, a nobisque approbatis, ratificatis, tum etiam de novo ex plenitudine & potestatis nostræ datis ac concessis turbare, molestare, impedire, impressionem in illam facere, vel actionem insolitas illis audeat imponere.* Quare & tibi inelyto Viro, MAURITIO, Saxonix Duci ac Imperii Electori, & tuis Successoribus universis & singulis mandamus, ut quia dicta *Universitas* in civitate tua *Lipsia* coit, & Majorum Tuorum & Tuo favore & liberalitate cœpit, coaruit, & conservata est, ad petitionem & requisitionem dictorum, *Rectoris, Decanorum & aliorum ad Universitatem pertinentium*, vice & Nomine Nostro, illos, res,

JUR.

*jura, & privilegia illorum tueri, defendere atque con-
servare velis, neque permittere, ut contra equitatem,
jus fasque a quoquam molestantur, turbenturque & ne
contra illorum privilegia ac Jurisdictiones quis modo
quoquo quidquam attentet. Liceat ergo nulli homi-
num hoc nostrum instrumentum, sive paginam nostrae
protectionis, confirmationis, innovationis, concessionis,
privilegiorum, gratia, indulti ac voluntatis nostrae in-
fringere, illive temere se opponere. Si quis vero talis,
qui contra quid tentare incipiat, inveniatur, quique
contra personas, res & jura Universitatis quidquam
violenter cum injuria, vel alias quocunque modo fa-
cere & illam in libertatibus & aliis suis privilegiis &
reditibus percipiendis, sive aliis quibuscunque turba-
re & inquietare audeat, ille sciat, se non tantum utri-
usque Juris pœnis obnoxium fore; sed etiam præterea
nostram indignationem gravissimam & viginti Marca-
rum auri puri multam toties, quoties tale quid fecerit,
ipso factò sic incursum esse, ut dimidium Cæsareo no-
stro fisco & reliquum dimidium offensis, turbatis & ali-
quid passis irremissibiliter pendere debeat. In horum
omnium fidem ac consummationem has Sigillo no-
stro communiri mandamus. Datæ in civitate nostra
Imperiali Augusta. Anno 1548.*

(L.S.)

Y 6653 a

ULB Halle
006 809 456

3

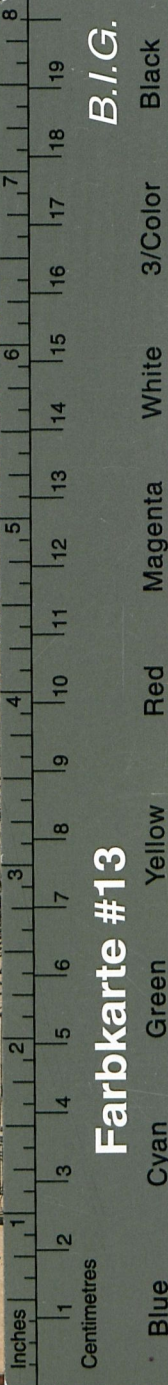

✓ D 78

M. C.

B.I.G.

Farbkarte #13

JOHANNIS FRIDERICHI, FRANCI,
Historiar. & Linguae utriusque Professoris Publ.

De

Origine, incrementis atque fortuna
ACADEMIAE LIPSICAE

PANEGYRICUS SECULARIS

dictus

In Aede Paulina

DIE NATALI CCmo

Ejusdem Academiae,

Qui incidit in diem IV. M. Decembris

Anni a nato CHRISTO
M. DC. IX.

jam ad exemplar, quod Lipsiae, Anno illo Aca-
demiae Natali excusum erat, denuo, ad reno-
vandam illius memoriam, & felicissimum in-
stantem diem Natalem CCCmum
precandum & optandum,

è museo

HIERONYMI DICELII,

Smalcaldia Franci,

Mathem. Profess. Publ. extraord. Collegii Ducalis
Senioris, & h. t. Facult. Phil. sextum Decani

Recusus

in lucem publicam prodit

LIPSIAE,

Impensis Haeredum Grosfianorum & Braunii,
Anno, cujus numeri radix □ 41. + 28.